VÄSTER BOTTENS TEATERN

ÅRSREDOVISNING 2021

MUSIKANTERNAS UTTÅG

Bild: Patrick Degerman

ROMEO & JULIA

Bild: Patrick Degerman

VÅRT HUVUDUPPDRAG:

ATT GE RIKA KULTURUPPLEVELSER TILL ALLA VÄSTERBOTTNINGAR!

Det var tungt att gå in i 2021 och konstatera att vår oinbjudna gäst, coronaviruset, följt med oss in på det nya året, för andra året i rad. Västerbottensteatern gjorde dock motstånd på alla sätt och vis och fortsatte, trots pandemi och de utmaningar detta medförde, att oförtrutet genomföra det som är vårt huvuduppdrag – att ge rika kulturupplevelser till alla västerbottningar!

Förutom UngHästens produktioner och våra sommarteaterföreställningar var teatern mer eller mindre helt stängd för första gången i dess 40-åriga historia från november 2020 till september 2021. Något som föranledde oss att satsa på fler digitala inspelningar till dess att våra dörrar åter kunde öppnas. Så sände vi till exempel *Kejsarn av Portugallien* som också uppmärksammades i rikspressen med fina omnämnanden.

Vi såg även till att hålla kontakten med vår publik genom sociala medier under vår ofrivilliga frånvaro. När sommaren kom var det möjligt för oss att återigen hälsa publiken välkomna till Medleforsparken och föregående års succé *Romeo & Julia,* som vi kunde genomföra trots restriktioner. Denna gång kunde vi dessutom ta emot fler i publiken då vi utökat vår läktarkapacitet. Detta togs väl emot av vår trogna publik som tog tillfället i akt och såg till att alla tillgängliga platser snabbt sålde slut.

Den 8 september 2021 var en underbar dag på Västerbottensteatern. Sara Kulturhus öppnades äntligen för allmänheten och glädjen var stor! Fortfarande gällde regeringens restriktioner, så dörrarna slogs upp med en viss försiktighet, men snart möjliggjorde nya direktiv att vi kunde öppna våra salonger igen för fullt. Temat för denna invigningshöst var Västerbotten och under hösten spelades såväl *Lifsens Rot* av Sara Lidman som *När prinsen kom till byn* av Torgny Lindgren. Höstens stora premiär var annars *Musikanternas uttåg* av P O Enquist som hade premiär den 17 november. Med föreställningen invigde vi vår nya stora scen och den uppmärksammades stort av såväl lokal som nationell press. Därmed kunde teatern sägas vara väl inflyttad i det nya kulturhuset med hjälp av samtliga av länets tre stora författare!

Västerbottensteatern går nu in i en ny era i och med etableringen inne i Sara Kulturhus. Här vill vi fortsätta att verka för det som är själva grunden för allt vi gör, att ge västerbottningarna fantastiska kulturupplevelser!

Kom känn kraften!
Fransesca Quartey,
vd på Västerbottensteatern

Foto: Patrick Degerman

KULTUREN HJÄLPER OSS ATT FÖRSTÅ VÅR SAMTID OCH GER OSS MÖJLIGHETEN ATT LEVA INNEHÅLLSRIKA LIV

LARS STRANNEGÅRD, REKTOR FÖR HANDELSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM

Västerbottensteatern AB
Sara kulturhus, Torggatan 7
931 29 Skellefteå
0910-71 56 00 Org.nr 556214-5184
www.vasterbottensteater.se

Omslagsbild: Thomas Köhler i *Musikanternas uttåg.*
Foto: Patrick Degerman

ROMEO & JULIA

För andra sommaren spelades Shakespeares klassiker i en fri tolkning av Bobo Lundén, en berättelse där Romeo och Julia är två vuxna, jämställda människor som möts och blir himlastormande kära. Språket och relationerna är respektfullt uppdaterade och fördjupade men originalberättelsens starka budskap känner vi alla igen – kärleken känner inga gränser. Ännu ett år av coronaanpassad sommarteater, men denna gång med amatörer i många av rollerna, en föreställning varmt uppskattad av publiken.

Manus och regi: Bobo Lundén fritt efter William Shakespeare
Scenografi: Astrid Maya
Mask & kostym: Helena Andersson
Musik: Bobo Lundén, Cay Nyqvist
Musikproducent: Arnaud Spicq
Sånginstudering: Susanne Sundqvist Bergkvist
Koreografi: Ana Stålhammar Stanišić
Stagefight koreografi: Jacob Danielsson och Adam Stanišić Stålhammar
Medverkande: Susanne Sundqvist Bergqvist, Jacob Danielsson, Gunnar Eklund, Stefan Ekström, Marina Georgescu, Johan Hellgren, Karin Larsson, Niklas Larsson Lirell, Sonja Lindblom, Elsa Lundbäck, Astrid Löfgren, Janna Nordell, Johanna Malmin, Monika Oskarsson, Vilgot Paulsen, Ana Stålhammar Stanišić och Adam Stanišić Stålhammar

Primär målgrupp: Vuxna & familj
Föreställningar: 23 Publik: 3200

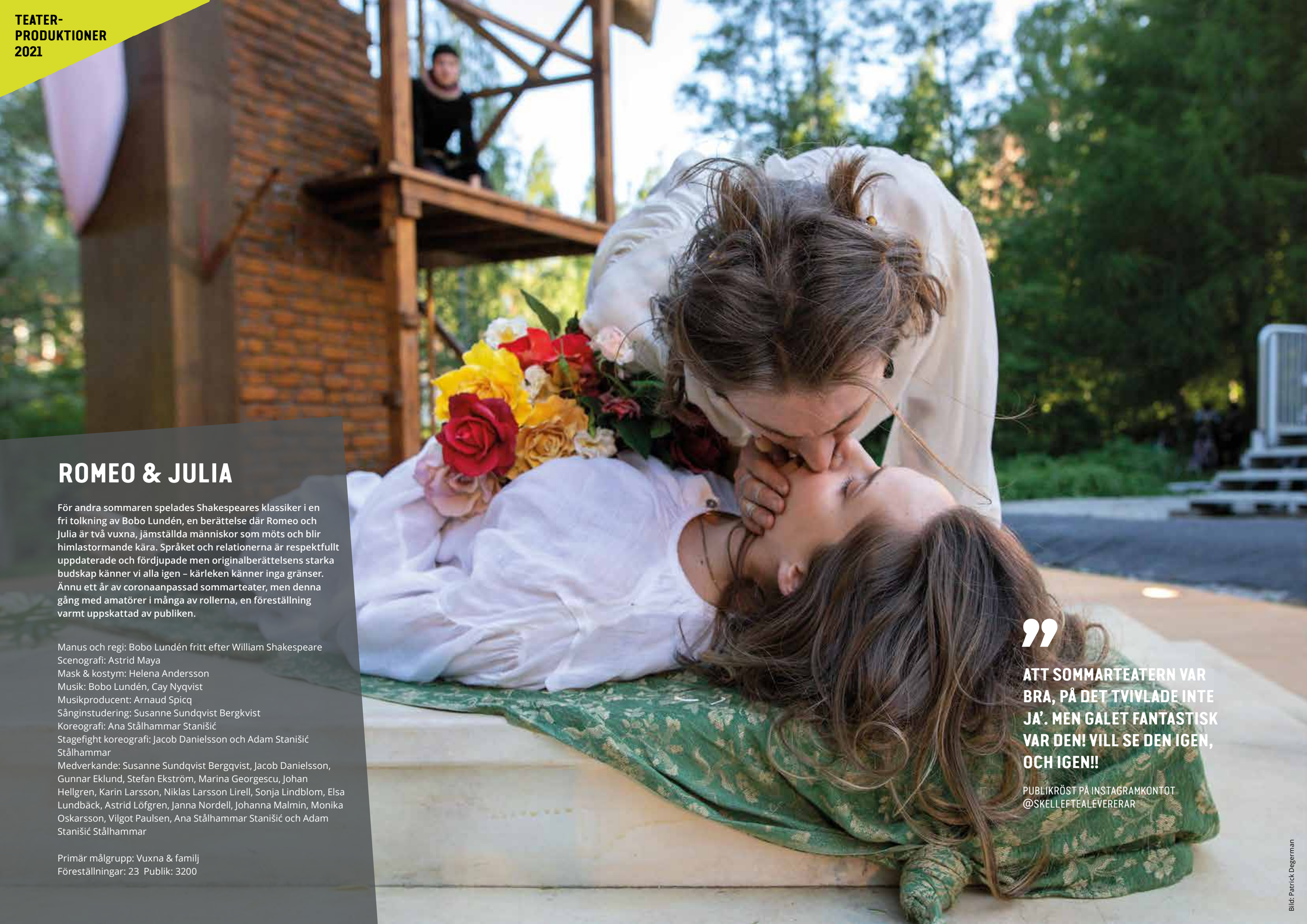

”ATT SOMMARTEATERN VAR BRA, PÅ DET TVIVLADE INTE JA’. MEN GALET FANTASTISK VAR DEN! VILL SE DEN IGEN, OCH IGEN!!

PUBLIKRÖST PÅ INSTAGRAMKONTOT @SKELLEFTEALEVERERAR

Bild: Patrick Degerman

MUSIKANTERNAS UTTÅG

Världspremiär för iscensättningen av P O Enquists epos om Skelleftebygden som utspelar sig i den tid då arbetarrörelse, väckelse och nykterhetsrörelse växer fram. En musikteaterföreställning med spektakulära scenlösningar, västerbottniskt berättande och en sjungande och musicerande ensemble med 13 personer på scenen. I fokus står den unge Nicanor och hans möte med agitatorn Elmblad i trakterna sågverket i Bureå.

Författare: P O Enquist
Manus: Tora von Platen
Teaterförlag: Nordiska ApS
Regi och bearbetning: Bobo Lundén
Scenografi & kostym: Astrid Maya
Mask & peruk: Helena Andersson
Ljusdesign: Maria Ros
Musik: Mattias Kågström och Cay Nyqvist
Musikproducent: Arnaud Spicq
Sånginstudering: Mattias Kågström
Medverkande: Gunnar Eklund, Saga Eserstam, Göran Hansson, Tuuli Heinonen, Mattias Kågström, Thomas Köhler, Sonja Lindblom, Ellenor Lindgren, Vilgot Paulsen, Arnaud Spicq och Anna Söderling
Barnskådespelare: Alice Elveros, Alwe Hansson, Sigrid Hedlund, Amelie Ingabire, Florian Johansson Granqvist och Evan Rosu Parker
Regiassistent: Peik von Essen
Barnskådespelaransvarig: Moa Knaevelsrud

Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 19 Publik: 4271

EN FORMIDABEL LAGINSATS OCH ETT SEGERTÅG FÖR EN LÄNSTEATER SOM MED DENNA UPPSÄTTNING PÅMINNER SIG OM ATT VARA EN SCENPRODUCENT AV ANGELÄGENHET FÖR HELA LANDET

SARA MEIDELL, VÄSTERBOTTENS-KURIREN

Foto: Patrick Degerman

Foto: Patrick Degerman

FRIHET, JÄMLIKHET OCH NALTA TRO

Ett möte med några av människorna som gick i täten för den utveckling som gjorde Sverige till en demokrati. Det handlar om de rörelser som föddes ur den misär som mötte människorna i de växande industrisamhällena. Föreställningen ger en bakgrundsbild till den tid och värld som *Musikanternas uttåg* utspelar sig i.

Manus: Gunnar Eklund, Bobo Lundén och Tora von Platen
Idéuppslag och faktagranskning: Tomas Johansson
Faktagranskning: Ulf Lundström
Regiöga: Anna "Pluck" Söderling
Scenografi och kostym: Astrid Maya
Musik: Mattias Kågström
Medverkande: Gunnar Eklund, Mattias Kågström och Sonja Lindblom

Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 9 Publik: 411

Foto: Patrick Degerman

LIFSENS ROT

Sara Lidmans berättelse om Rönnog som musikalisk berättarteater. Om lyckan att vara förälskad och olyckan att vara född till kvinna. Om strävan efter att få känna sig berättigad, om passion, skam, förbud och förmaningar.

Regi: Lillemor Skogheden
Manus: Ellenor Lindgren (baserat på Sara Lidmans roman *Lifsens rot*)
Musik: Nina Nordvall Vahlberg
Medverkande: Ellenor Lindgren och Nina Nordvall Vahlberg

Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 8 Publik: 462

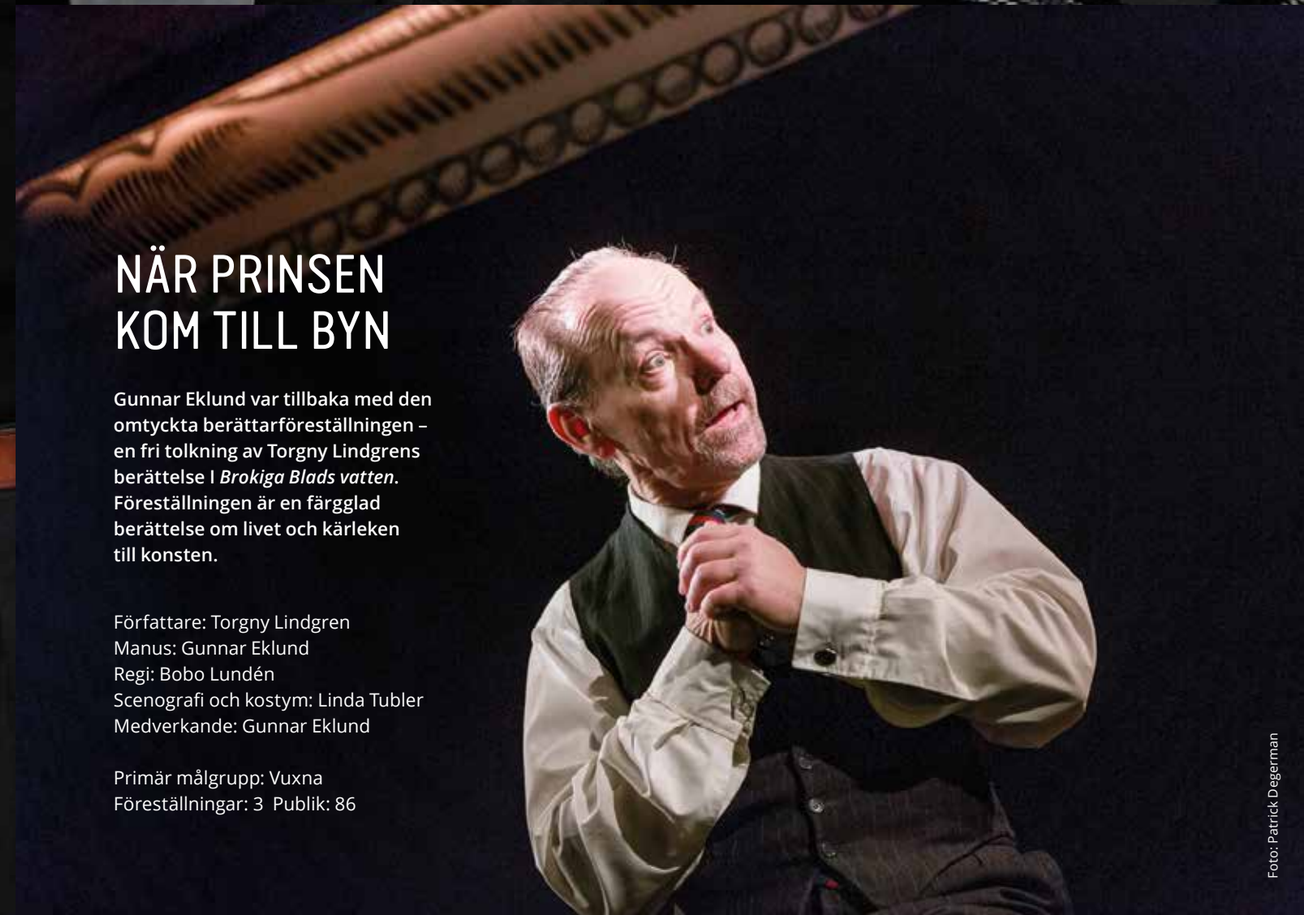

Foto: Patrick Degerman

NÄR PRINSEN KOM TILL BYN

Gunnar Eklund var tillbaka med den omtyckta berättarföreställningen – en fri tolkning av Torgny Lindgrens berättelse I *Brokiga Blads vatten*. Föreställningen är en färgglad berättelse om livet och kärleken till konsten.

Författare: Torgny Lindgren
Manus: Gunnar Eklund
Regi: Bobo Lundén
Scenografi och kostym: Linda Tubler
Medverkande: Gunnar Eklund

Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 3 Publik: 86

UNGHÄSTEN
EN DEL AV VÄSTERBOTTENSTEATERN

UNGHÄSTENS VERKSAMHET

ETT URVAL AV UNGHÄSTENS UTBUD UNDER 2021

Foto: LisaLove Bäckman

FÖR SKOLAN

UngHästen fortsatte under 2021 sitt arbete att med teater som metod öppna upp för samtal kring frågor som är viktiga och svåra för unga.

Under året spelades *Viskningar, XXX 2.0 – om sex å sånt* samt *Våra liv.* Alla föreställningarna producerade under tidigare år, spelade under 2021 med delvis nya ensembler.

Viskningar
Föreställningar: 44 Publik: 1038
XXX – om sex å sånt
Föreställningar: 24 Publik: 1019
Våra liv
Föreställningar: 27 Publik: 614

Foto: Patrick Degerman

Nils Lundqvist, Firelle Najjar och William Beijer i *Våra liv.*

EN BESVIKELSE I EN AKT

Det enda vi vet är att det inte alltid blir som man tänkt sig. Livet är fullt av besvikelser. Vilka bär du runt på? Möt tre desperata divor och en desillusionerad pianist som blivit lämnade kvar med sina spruckna drömmar som enda sällskap. En av UngHästens improviserade föreställningar under 2021.

Impro under 2021:
Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 4 Publik: 93

EFFEKTEN AV AFFEKTEN

UngHästen tar greppet om våra affekter och känslor och frågar oss: Hur blev det nu då? Föreställningen skapades i samarbete med Lena Stenvall.

Regi: Per Gottfredsson
Medverkande: Linda Gustafsson, Niklas Larsson Lirell och David Åkerlund.

Primär målgrupp: Vuxna
Föreställningar: 5 Publik: 162

KARATEPOJKEN

Monologföreställning om att växa upp och om att förändra sin tillvaro. Skådespelaren William Beijer tar med klassiskt berättande, musik och kampsport med publiken på en resa fylld av skratt, tårar och vrede.

Regi: David Åkerlund
Manus: Simeon Maya
Ljuddesign: Henrik Alakangas
Medverkande: William Beijer och Malin Lundqvist (samtalsledare/pedagog)

Primär målgrupp: Ungdom
Föreställningar: 12 Publik: 984

DIGITALA PROGRAM

UngHästen har under året genomfört ett antal programaktiviteter online. Nämnas kan inslag i digitala konventet *Folk & kultur*, utbildning i metoden *Trygga klassrum* för Fritid Skellefteå och utbildning i Svåra samtal för *T2 Business*.

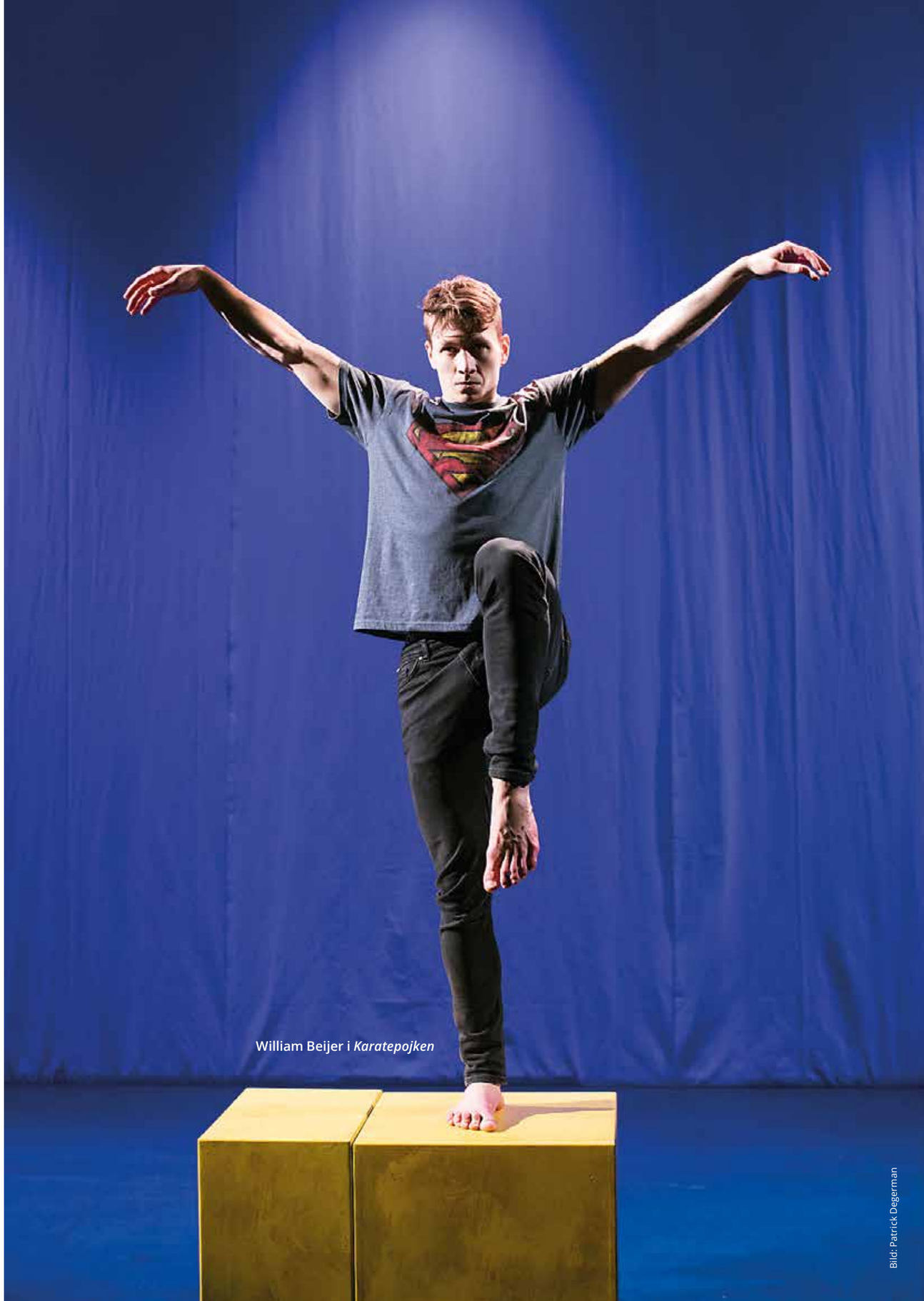

William Beijer i *Karatepojken*

Bild: Patrick Degerman

NORDISKT BERÄTTARCENTRUM
EN DEL AV VÄSTERBOTTENSTEATERN

NORDISKT BERÄTTARCENTRUM:

ÅRETS VERKSAMHET

BERÄTTELSER FÖR BARN

Berättaraktiviteter för barn under året: *Mysryslig sagostund* i samarbete med Stadsbiblioteket för lågstadieelever- i samband med öppningsveckan för Sara kulturhus. *Sagolik sagolek* med sagan Stadmusikanterna i Bremen. Två Skapande skola-projekt med flerspråkigt berättande i klassrummet. *Grundworkshops i muntligt berättande* på Engelska skolan. Medverkan på *Barnkulturdagen* med två berättarworkshops. Gästspel på Berättarfestivalen med *Svallarna* och *Bockarna Bruse*. *Berättarrazzior* på högstadieskolor. *Sagostunder i sagotältet*. *Workshop i berättande* för de ungdomsgrupper som medverkar i LÄNK-projektet. Medverkat vid audition av unga barnskådespelare till *Musikanternas uttåg*.

Totalt: ca 1600 deltagare (NBC:s arr.)

LÄRA MED BERÄTTANDE

Fortbildningsdagarna *Lära med berättande* (som pedagogisk metod) fick på grund av pandemin genomföras digitalt. Bland föreläsarna fanns berättare, forskare och pedagoger. Deltagarna gav dagarna högt genomsnittsbetyg: 4,4 på en 5-gradig skala.

Deltagare: 71
Medverkande i programmet: 8

ÅRETS BERÄTTARKOMMUN

Under 2021 kunde den framflyttade invigningen av Storuman som Årets berättarkommun äntligen genomföras. Aktiviteter som workshops, skolprogram och kurser kunde, trots gällande restriktioner, genomföras. Årets berättarkommun genomförs liksom tidigare i partnerskap med Västerbottens museum och i nära samarbete med respektive kommun.

Foto: Jonas Lundqvist

NORDIC BALTIC STORYTELLING MEETING

Det nordisk-baltiska samarbetet vidareutvecklades under året. I oktober träffade NBC berättarkollegor i Svendborg, Danmark. Det bestämdes att fortsätta att samverka i nätverksform. Medverkan i ett *biblioteksprojekt i Litauen* har fortsatt och projektet *Hiking For Stories* har konkretiserats med aktiviteter i flera nordiska städer, bland annat Skellefteå under Berättarfestivalen.

Foto: Patrick Degerman

BERÄTTARKRAFT

Stipendiet Berättarkraft delades ut för tolfte gången. Sju stipendiater utsågs och fick utveckla sin berättelse på temat ”Ändrade planer” vid två workshops. De framförde sedan berättelserna under Berättarfestivalen. Där utsågs även Årets berättare. Hedersiteln vanns av Angelica Lundström från Umeå. Berättarkraft arrangeras i samverkan med Skellefteå Kraft.

LABB & KLUBB

Under Lillemor Skoghedens konstnärliga ledning genomfördes *Berättarlabbet*. Där fick berättare från länet stödja och inspirera varandra i att utveckla sitt eget berättande och sina berättelser. Deras berättelser fick därefter möta publik i en av de två *Berättarklubbar* som kunde genomföras under året.

Den andra berättarklubben, med rubriken *Närproducerat*, arrangerades i samverkan med Skelleftebygdens berättarförening och där fick lokala berättare plats på scenen med både lokala och globala berättelser.

Medverkande: Berättare från länet.
Primär målgrupp: Vuxna.
Föreställningar: 2. Publik: 57

BERÄTTAR-FESTIVALEN

SMAKPROV PÅ VÅRA EGNA ARRANGEMANG I PROGRAMMET 2021

Föreställningar och program arrangerade av NBC/VBT (inkl samarbetsarr): 34
Publik: 2528
Berättarfestivalen, besök totalt, ca: 7000

Foto: Jonas Lundqvist

DEMOKRATISKA ARKIVET

Västerbottens museum och Folkrörelsearkivet (i partnerskap med NBC) presenterade starka berättelser om Västerbotten på film och i podcast.

IIRIS VILJANEN

En säregen textförfattare, kompositör och excellent pianist trollband publiken under lördagskvällens Festivalklubb. Hennes musikaliska berättelser har liknats vid noveller som ingen kan undgå att beröras av.

Foto: Olof Grind

Foto: Ulf Johansson

STINA WOLLTER

Inför stor publik bjöd Stina Wollter och band på en lång show med prat och musik. Stina medverkade även i ett samtal med Monica Lindgren om att orka vara en förebild.

FRIDA SELANDER

Robert Herrala i ett samtal med Frida Selander – en personlig artist och musikalisk berättare. Frida bjöd även på några låtar under kvällen – en del av Festivalklubben.

Foto: Sara Lindquist

MER PROGRAM:

Arrangemang av NBC:
Berättarfestivalens invigning, *O/Roligt liv* (Charlotte Lindmark), *Til Bunns*, (Ragnhild Mørch), *Torgny Lindgren & Hälsningar hemifrån* (Stig Östman), *Dom staden slukar* (Fabula Storytelling), *Lifsens rot* (Ellenor Lindgren), *Ben Carbine & The 18-Wheelers* (på Festivalklubben) och *I tregålin* (Lina Teir).
Konstnärliga samtal med: Ragnhild Mørch, Stig Östman och Lina Teir.
Samarbeten, i urval:
Jag skulle då gå vid första slaget (Sensus och Rättighetscentrum Västerbotten), *Story Sharing Café* (Skelleftebygdens berättarförening och Bilda), *Musikaliska Talks med Ingmarie Halling* (Skellefteå Musikaliska) och *Innan allt är över* (med Skelleftebygdens berättarförening, Bilda och Berättarnät Norr).

Foto: KNOTAN

Alexandra Pascalidous bok om mammorna som förlorat sina barn har blivit berättarteater. Fyra skådespelare förmedlar mammornas röster.

Foto: Klara G

Anna Takanens pappa var ett av de finska krigsbarn som kom till Sverige under andra världskriget. I en intim och personlig föreställning nystade Anna ömsint, långsamt och smärtsamt familjehistorien och det komplicerade i att vara ett krigsbarns barn. Lämnar krig en aldrig i fred?

STORY FIGHT NIGHTY

Ett improviserat, underhållande och högst vänskapligt ”berättarbattle” som del av Berättarklubben på festivalfredagen. Medverkan av berättare från Norden.

HIKING FOR STORIES

Folk på stan möttes av en berättare med frågan om de ville slå följe och dela en berättelse. Ett projekt som genomförs tillsammans med nordiska berättarkollegor.

Foto: Jonas Lundqvist

PRODUKTIONER PÅ VBT PLAY

VI FORTSÄTTER ATT NÅ PUBLIKEN ONLINE

2021 innebar en fortsatt anpassning av det publika utbudet efter de restriktioner som pandemin tvingade fram. För Västerbottensteatern innebar det fortsatt satsning på det digitala utbudet vid sidan om publika föreställningar.

Via teaterns egen digitala kanal VBT Play publicerades trailers, aktuella informationsfilmer och intervjuer men även hela föreställningar, både ur tidigare repertoar och aktuella produktioner som anpassades och spelades in för digital visning.

På VBT Play publicerades 2021: *Kejsarn av Portugallien* i två akter och *Teaterspektaklet* (se presentation här intill). Sedan tidigare fanns bland annat *Tre systrar* på den digitala repertoaren.

UngHästen gjorde dessutom ett antal improföreställningar online – se sid 10.

VISNINGAR ONLINE
Film på VBT Play spelas via Youtube. Flest visningar av en föreställning publicerad online under 2021 hade *Kejsarn av Portugallien*, akt 1, som hade 1152 visningar. Mest populärt var faktiskt en trailer till *Bröderna Lejonhjärta* från tidigare år med 1822 visningar och tredje mest visade var en demofilm, *Catarina ådringsmålar* (1083). Totalt har material på Västerbottensteaterns Youtube-kanal haft 10 669 visningar under 2021.

Foto: Patrick Degerman

Anna Söderling och Mikael Lindgren i *Kejsarn av Portugallien*.

FOLK OCH KULTUR

Folk och Kultur är ett kulturpolitiskt konvent som 2021 genomfördes digitalt. Västerbottensteatern bidrog med programmet *Hemma hos Västerbottensteatern* – med samtal, diskussion och vidgade perspektiv kring ledarskap och teatern som mötesplats. I programmet gavs även exempel på hur scenkonsten kan vara en nyckel till fördjupade samtal människor emellan och ha en bidragande effekt på en kommuns utveckling.

TEATERSPEKTAKLET – THE MOVIE

Under 2020 fyllde Västerbottensteatern 40 år och det skulle firas med en hejdundrande jubileumsrevy. En pandemi kom emellan och föreställngen fick ställas in. Istället gjordes teaterns hittills största digitala satsning: *Teaterspektaklet – The Movie*.

Grundmanuset för scenföreställningen byggdes om och det blev ett teaterspektakel som gav en underhållande och insiktsfull inblick i teaterns och skådespelarnas värld. Blinkningarna till gamla föreställningar och aktuell kulturdebatt var givna. Publiken bjöds även på ett imaginärt gästspel av de tre stora Västerbottensförfattarna Sara Lidman, P O Enquist och Torgny Lindgren.

Gunnar Eklund, Simeon Maya, Mattias Kågström och Sonja Lindblom i *Teaterspektaklet – The Movie*.

Foto: Patrick Degerman

Foto: LisaLove Bäckman

TEATERSPEKTAKLET

Det var tänkt som en storslagen jubileumsföreställning, men pandemin kom emellan. *Teaterspektaklet* filmades istället och visades digitalt på VBT Play. Föreställningen gav en underhållande inblick i teaterns och skådespelarnas värld med blinkningar till gamla föreställningar och aktuell kulturdebatt. Publiken bjöds även på ett imaginärt gästspel av de tre stora Västerbottensförfattarna Sara Lidman, P O Enquist och Torgny Lindgren.

Manus och sångtexter: Martin Lindberg
Manus, regi, sångtexter, musik, kamera och filmklipp: Bobo Lundén
Dramaturg: Tora von Platen
Medverkande: Gunnar Eklund, Marina Georgescu, Mattias Kågström, Sonja Lindblom och Simeon Maya

Primär målgrupp: vuxna
Visningar: 301

GÄSTSPEL PÅ VÅRA SCENER

Foto: Johan Lindström

ALL YOU NEED IS BEATLES
Saga Eserstam och Hans Ericsson i en rosad musik- och berättarföreställning om kvinnorna runt ”Beatlarna”.

Foto: Luca Truffarelli

HOPE HUNT AND THE ASCENSION INTO LAZARUS
Dansföreställning av Oona Dotherty, med Sandrine ”Mufasa” Lescourant.

Foto: Andreas Hultgren

DEN SISTA MÅLTIDEN
En i serien av Profilteaterns uppskattade ”mord-till-bords”-föreställningar där publiken/matgästerna bjuds in att lösa deckargåtan.

Foto: Per Ellström

PLI
Ett oförutsägbart och humoristiskt scenkonstverk som balanserar mellan galenskap och engagemang.

BEGRAV MITT HJÄRTA VID UDDTJAJAURE
Giron Sámi Teáhter om de komplexa förhandlingarna med Norge om renbetesfrågor i gränsområdet.

GÄSTSPEL FÖR BARN

© Moomin Characters™

FILIFJONKAN SOM TRODDE PÅ KATASTROFER
Gästspel av Lule Stassteater med Tove Janssons berättelse.

Under Berättarfestivalen spelades B*ockarna Bruse* (Skottes Musikteater) och *Svallarna i skogen* (Norrlandsoperan).

LILLA SVANSJÖN
En klassiker i ny tappning av Claire Parsons & Co.

Foto: Elin Berge

ROMANSER OCH VISOR FRÅN RYSSLAND TILL ARGENTINA Klassisk onsdag med Susanna Levonen och Jonas Olsson från Norrlandsoperan som tog oss med på en musikalisk resa.

Foto: Sören Vilks

Foto: Ylva Norlin

HJÄLP!

Estradpoesi med Ingela Wall, baserad på hennes egna upplevelser från uppväxt till att vara familjemamma och engagerad medborgare i samtiden med viljan att få en bättre värld.

PANELSAMTAL

SARA LIDMAN – LITTERÄRT GENI OCH OBEKVÄM SANNINGS-SÄGARE

Ett samtal om författaren och aktivisten från Missenträsk som fått ge namn åt Skellefteås nya kulturhus. Vem var Sara, vilken betydelse hade hon i sin samtid och vilket arv har hon lämnat efter sig?

Medverkande: Ellenor Lindgren, Tomas Marklund och Harald Larsen.
Samtalsledare: Tora von Platen
I samarbete med Skellefteå stads-bibliotek.
Föreställning: 1 Publik: 65

TORGNY LINDGREN FRÅN RAGGSJÖ TILL SVENSKA AKADEMIEN

Ett samtal om författaren från Raggsjö som valdes in på stol nr 9 i Svenska Akademien. Lindgren skrev lyrik, romaner och dramatik, ofta med inslag av dialekt och motiv från hembygden, men vad har han egentligen betytt för litteraturen – och för Västerbotten?

Medverkande: Gunnar Eklund, Johan Malm och Erik Jonsson.
Samtalsledare: Jannike Lundgren.
I samarbete med Skellefteå stads-bibliotek.
Föreställning: 1 Publik: 70

FÖRELÄSNING/WORKSHOP
VÄND OSS INTE RYGGEN

Ett demokratifrämjande projekt inom Fryshuset som med estetiska och kreativa metoder stärker och stöttar skolan i sitt demokratiuppdrag. Syftet är att göra ungas röster hörda. Under kvällens föreläsning varvades konkreta exempel och interaktiva övningar som gav en bild av Fryshusets vision, förhållningssätt och metoder.

Medverkande: Representanter för Fryshuset. UngHästen stod för arrangemang och värdskap.
I samarbete med Fryshuset.
Föreställning: 1 Publik: 21

Fryshusets arbetsgrupp för projektet Vänd oss inte ryggen. Fr v: Maria Bolme, Karin Forsslund, Rebecca Rusz och Gabriel Riveros.

Foto: Gabriel Riveros

TEATER I LÄNET

ORMENS VÄG PÅ HÄLLEBERGET

En musikalisk berättarföreställning och monolog efter Torgny Lindgrens roman. *Ormens väg på hälleberget* är en tragikomisk berättelse om förtryck och skulder som går i arv, ruvandet på hämnd och den livsviktiga musiken. Tiden är slutet på 1800-talet i Västerbottens inland. Skrävel Jani sitter vid en rasbrant för att göra upp med Vårherre och han tänker draga alltihop alldeles som det var.

Medverkande: Jonas Hedlund
I samarbete med Teater Martin Mutter.
Föreställningar: 2 i Umeå och 3 i Skellefteå. Publik: 246 + 162

TEATER + MAT I SAMARBETE MED MUSIKALAKADEMIEN

Under de senaste åren har mötet mellan Musikalakademien på Strömbäcks folkhögskola och Västerbottensteatern lett till inspirerande samarbeten som exempelvis kommande sommarteater *Wendy & Peter Pan*.

Under 2021 resulterade samarbetet i tre olika musikprogram som publiken i Skellefteå och Umeå fick njuta av. Den röda tråden var en blick i backspegeln mot stora epoker i svensk underhållningshistoria.

I *Knäpp upp* tog Musikalakademiens elever med oss till Povel Ramels fantastiska värld av ord och ton. Ur HasseåTages revyer och filmer med lika delar stor humor och medmänskliga engagemang hämtades material till programmet *Svenska ord*. Ett bredare grepp om en hel era togs i det tredje programmet med *Teater + mat*. *Gyllene eran* bjöd på pärlor ur den repertoar som en gång i tiden presenterades av artister som Karl-Gerhard, Zarah Leander, Ulla Billqvist och Kar de Mumma.

Medverkande: Elever från Musikalademien på Strömbäcks folkhögskola.
Produktion i samverkan med Musikalakademien.
Föreställningar: 8 i Umeå och 9 i Skellefteå. Publik: 1018 + 557

Foto: Lenas Lee

**Ensemblen i *Gyllene eran* med några av eleverna från Musikalakademien.
Bakre raden: Emil Lillkung, Oliver Bjurström, Heidi Laakso, Markus Vestersund.
Vid bordet: Louise Larka, André Vingård**

ÅRETS KULTUR KOMMUN VÄSTERBOTTEN

Årets Kulturkommun är ett samarbete mellan Västerbottens museum, Västerbottensteatern och Norrlandsoperan tillsammans med andra kulturutövare inom länet. Robertsfors var Årets kulturkommun 2020/21 och hösten 2021 tog Skellefteå över rollen. På grund av pandemin genomfördes de flesta av vårens aktiviteter digitalt.

Under hösten kunde vissa evenemang genomföras live. Västerbottensteaterns bidrag 2021 till Årets kulturkommun blev i Robertsfors två digitala *Berättarfika* och medverkan i den avslutande kulturdebatten. I Skellefteå stod teatern för stor del av invigningsprogrammet och bidrog i övrigt med det ordinarie säsongsutbudet.

2021

VÄSTERBOTTENSTEATERNS

FÖRVALTNINGS-BERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Västerbottensteatern AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01--2021-12-31.

VÅR VERKSAMHETSIDÉ

Västerbottensteatern vill genom scenkonst, underhållning, berättande, pedagogik och socialt engagemang göra Västerbotten till en ännu mer attraktiv plats att leva på.

VÅR VISION

Att vara stadens kvartersteater och regionens stolthet.

...GENOM SCENKONST, UNDERHÅLLNING, BERÄTTANDE, PEDAGOGIK OCH SOCIALT ENGAGEMANG GÖRA VÄSTERBOTTEN TILL EN ÄNNU MER ATTRAKTIV PLATS ATT LEVA PÅ

”

VÅR VÄRDEGRUND

Vi skall hålla god kvalitet, vara välkommande, inkluderande och modiga.

VÅRA INRIKTNINGSMÅL 2021-2023

Våra inriktningsmål är tänkta att vara den grund som vår verksamhet utgår från, och underlag för den årliga kompetensplanen. Planen skall vägleda oss kring vilka kunskaper vi behöver tillägna oss för att nå målen.

Västerbottensteatern har följande inriktningsmål:
Publiken i centrum
Socialt engagemang
Ökad kompetens

”Publiken i centrum” – ett av Västerbottensteaterns inriktningsmål. Berättarklubb under Berättarfestivalen 2021.

Foto: Patrick Degerman

STYRELSE OCH REVISORER
I VÄSTERBOTTENSTEATERN AB

STYRELSEN

Valda av Region Västerbotten
ORDINARIE LEDAMÖTER
Martin Hedqvist, ordf. Skelleftehamn
Torbjörn Häggmark, Skellefteå
Pär Berg, Skellefteå
Ann-Christin Falkman, Bureå

ERSÄTTARE
Laila Axelsson, Lycksele
Helen Maxe, Obbola
Olav Eriksson, Ersmark
Lena Persson, Norsjö

Valda av Skellefteå kommun
ORDINARIE LEDAMÖTER
Vicktoria Westerberg, vice ordförande, Skellefteå
Solweig Widmark-Andersson, Skellefteå
Magnus Nyström, Lövånger

ERSÄTTARE
Per-Ivar Skogqvist, Kåge
Farida Jonsson, Skellefteå
Ola Junkka, Skellefteå

Arbetstagarrepresentanter
ORDINARIE LEDAMÖTER
Sofia Lindblom
Maria Asserud

ERSÄTTARE
Niklas Larsson Lirell
Nicklas Andersson

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen har prövat, och intygar att den verksamhet som bedrivits inom bolaget under året, har bedrivits i enlighet med i bolagsordningen fastställt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter.

Till grund för detta intygande ligger att styrelsen har tagit del av vd:s omfattande rapportering, såväl muntlig som skriftlig, och löpande följt utvecklingen både verksamhetsmässigt och ekonomiskt under året. En bedömning av om verksamheten bedrivits inom ramarna görs vid varje styrelsemöte.

Styrelsen har i början av 2021 utvärderat 2020 års arbete. Styrelsearbetet som helhet har fungerat bra med i genomsnitt 4,25 i utfall på en femgradig skala. En positiv utveckling har skett inom nästan alla områden (75%) som utvärderingen omfattar sedan föregående år. Enkäten visar att styrelsen känner sig välinformerad om händelseutveckling, framtid, hot och möjligheter och får bra underlag för att kunna bedöma teaterns ekonomiska ställning samt om verksamheten bedrivs i enlighet med de styrande dokumenten. Ny utvärdering sker under våren 2022.

REVISORER

Valda av Region Västerbotten
ORDINARIE LEDAMöTER
Bert Öhlund, Skellefteå

ERSÄTTARE
Inger-Ann Omma, Lycksele

Valda av bolagsstämman
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Påskrivande: Peter Söderman
Medpåskrivande: Marcus Sundberg

LEDNINGSGRUPP

Fransesca Quartey, vd
Bobo Lundén, avdelningschef teateravdelningen och konstnärlig ledare
Malin Lundqvist, avdelningschef UngHästen
Robert Herrala, avdelningschef Nordiskt Berättarcentrum
Ylva Öhlund Brännholm, administrativ chef
Ronny Andersson, teknisk chef
Kalina Wallenberg, marknadschef
Lina Söderberg, HR

VÄSTERBOTTENSTEATERNS VERKSAMHET I ENLIGHET MED ÄGARDIREKTIVEN

Teatern har ett regionalt ansvar att producera, presentera, främja, stärka och utveckla teater och annan scenisk konst i kommunen och länet.

Under 2021 utvecklade teatern sitt sceniska hantverkskunnande i och med höstens stora premiär, *Musikanternas uttåg*. Här möttes en stor ensemble med 13 personer i en scenografi som knöt an till Västerbottens trähistoria och Sara kulturhus träkonstruktion. Även *Karatepojken*, en gripande monolog om att gå vidare, växa upp och förändra sin tillvaro, med minimal scenografi men med en avancerad digital ljudbild, var en del av den utvecklingen.

Nordiskt Berättarcentrums uppsökande verksamhet och regionala främjandearbete inom Årets berättarkommun, utveckling av nätverket Nordic Baltic Storytelling Meeting (NBSM) och engagemang inom Federation for European Storytelling (FEST) visar också på teaterns utvecklingskapacitet och potential som både regional och internationell aktör.

Teater och scenkonstverksamhet ska kännetecknas av kvalitet, mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och attraktionskraft.

Kvalitet och attraktionskraft
Varje avdelningschef på Västerbottensteatern utgår från ett övergripande kvalitetsbegrepp. På våra konstnärliga avdelningar sker detta genom en rad olika kvalitetssäkrande led.

På teateravdelningen har man ett konstnärligt råd där man diskuterar olika pjäs-, författar- och regissörsval, samt går igenom en produktionscheck där jämställdhet och representation dokumenteras. UngHästen ser till att hålla sig ajour med den senaste forskningen vad gäller unga människor och man är i kontinuerlig kontakt med experter utifrån olika frågeställningar. På Nordiskt Berättarcentrum är det den stora kontaktytan man har bland nordiska och europeiska kollegor som säkerställer kvaliteten på exempelvis det utbud som presenteras på *Berättarfestivalen*.

Genom våra auditions får teateravdelningen och UngHästen goda besked om Västerbottensteatern attraktionskraft då ett stort antal skådespelare söker. Likaså ger Nordiskt Berättarcentrums självklara och ledande position bland våra nordiska samarbetspartners samma indikation. Det bästa betyget på teaterns attraktionskraft är dock den stora publiktillströmning som funnits alltsedan flytten in i Sara kulturhus.

Mångfald, jämställdhet
Västerbottensteatern eftersträvar att i alla sammanhang arbeta för en arbetsplats fri från trakasserier av alla slag och se till att mångfalds-, jämställdhets- och tillgänglighetsfrågor är en lika självklar som kontinuerlig del av det interna arbetet.

Likabehandling
På teatern finns en likabehandlingsgrupp, bestående av både medarbetare och ledningsrepresentanter som under året träffas månadsvis i syfte att aktivt jobba för att belysa och öka kunskapen om frågor inom likabehandlingsområdet så att dessa genomsyrar hela verksamheten.

Hösten 2021 presenterade likabehandlingsgruppen den nya likabehandlingsplanen för alla medarbetare. Den gäller för kommande tre år, 2022-2024.

Inför framtagandet av den nya planen fördes en övergripande öppen och generell dialog i likabehandlingsgruppen för att belysa eventuella risker för diskriminering, trakasserier, repressalier eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter. Därefter fördes dialogen utifrån fem fokusområden; arbetsförhållanden, löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt föräldraskap och arbete.

Dialogen resulterade i 17 förebyggande åtgärder fördelade på de fem fokusområdena, som Likabehandlingsgruppen ska arbeta vidare med. Gruppen ska bland annat se över likabehandling för teaterns olika anställningsformer, jobba för ökad mångfald bland kandidater vid rekrytering och öka kunskapen och bemötandekod för intima scener. 25 övriga förebyggande åtgärder inom likabehandlingsområdet ligger också utfördelade på verksamhetens olika roller och funktioner. Sammankallande är teaterns HR-ansvariga, tillika ledningens representant i gruppen. Våra konstnärliga avdelningar knyter ofta och gärna an till olika mångfalds-, jämställdhets- och tillgänglighetsaspekter.

AV 2021 ÅRS SPELADE FÖRESTÄLLNINGAR SÅ VAR 48 % BARN- OCH UNGDOMSFÖRESTÄLLNINGAR

Föreställningar under 2021:
Mammorna – om kvinnor i förorterna som förlorat sina barn.
Sörjen som blev – om att vara dotter till ett finskt krigsbarn.
Begrav mitt hjärta i Uddtjajaure – om renbetes- och markfrågor i Sápmi.

Teatern skall särskilt främja berättande

Nordisk Berättarcentrum har under 2021 hållit i Nordic Baltic Storytelling Meeting (NBSM), varit drivande i Årets Berättarkommun (ÅBK), genomfört utbildningsdagar i berättande, *Lära med Berättande,* och genomfört den 13:e Berättarfestivalen. Därtill har en rad berättarevenemang genomförts. Avdelningen ser nu över hur man skall arbeta vidare med att även utveckla och stärka det sceniska berättandet.

Teatern skall verka för regionalt, nationellt och internationellt utbyte i form av samverkan, gästspel och tvärkulturella samarbeten

Västerbottensteatern har en mångårig tradition av att arbeta med flera långsiktiga samarbetspartners kring teater, berättande, dans, klassisk musik och ungdomsverksamhet. Här är här är några av våra många partners:

BRIS
Barn- och Ungdomsmottagningen
Boliden Mineral
Berättarnät Norr
Civilsamhällesaktörer i Storuman (ÅBK)
Elevhälsan
Edelviks Folkhögskola
Grundskolor i Skellefteå
Fryshuset Stockholm
FEST (Federation for European Storytelling)
Folkrörelsearkivet i Västerbotten
Folkuniversitetet
Kulturavdelningen, Skellefteå kommun
Kulturföreningen Mullberget
Kulturskolan, Skellefteå kommun
Länsförsäkringar
Länsteatrarna i Sverige
Länskulturkonsulenterna
Musikalakademien
Medlefors Konferens & Hotell
Museum Anna Nordlander
Norrlandsoperan
Norrbottensteatern
Piteå Kulturskola
Röda Korset
Riksteatern
Riksteatern Västerbotten
Riksteatern Norrbotten
SENSUS
Skellefteå Kraft
Skellefteå museum
Skellefteå konsthall
Skolkyrkan
Skelleftebygdens Berättarförening
Stadsbiblioteket, Skellefteå
Ung Scen Norr
Umeå teaterförening
Utbildning och arbetsmarknad, Skellefteå kommun
Value & Friends
Västerbottens museum

Dessutom har samverkan skett med berättarorganisationer i Norge, Danmark, Finland, Sverige, Litauen och Lettland.

Teatern skall vara nära medborgarna genom att bedriva verksamhet i hela länet

Under våren 2021 var det endast UngHästen som turnerade i länet på grund av pandemin. Även länets arrangörer hade väldigt begränsad egen verksamhet, men så fort restriktionerna släpptes bjöd teatern in till den årliga arrangörsträffen i samarbete med Riksteatern Västerbotten. På arrangörsträffen 2021 deltog arrangörer från hela norra Sverige. 25 teaterföreningar hörsammade inbjudan, 35 deltagare från länet och 38 utanför. Alla fick de en heldag på Sara kulturhus med lunch, rundvandring och exklusiv presentation av Västerbottensteaterns höstrepertoar.

Teatern skall utveckla verksamhet för barn och unga
Västerbottensteatern har som mål att 25% av våra föreställningar ska vända sig till barn och unga. Av 2021 års föreställningar riktade sig 48% till barn och ungdomar.

Barnföreställningar under 2021: *Viskningar, XXX – om sex och sånt, Våra liv, Karatepojken, Familjeimpro, Sagoäventyr, Berättarrazzia* samt fyra olika gästspel.

GÄSTSPEL

Västerbottensteatern genomför varje år en rad soppteaterföreställningar, gästspel och föreläsningar. Här är ett urval; *Ormens väg på hälleberget, Hjälp, Gyllene eran*, föreläsningen *"Lärarinnpajken" som blev en av Nordens största* med flera. Se sid 16-17 för komplett redovisning.

SAMARBETSPARTNERS

Ett särskilt tack till våra samarbetspartners som varit en aktiv del i att Västerbottensteatern kunnat genomföra fler föreställningar för barn och unga, hålla igång *Berättarfestivalen* och bidragit till stipendiet Berättarkraft. Tack Skellefteå Kraft och Boliden!

Tack också Länsförsäkringar Västerbotten och Value & Friends för ert stöd till UngHästen!

VBT PLAY

Redan 2020 när vi blev tvungna att anpassa det publika utbudet efter de restriktioner som pandemin tvingade fram startade vi upp vår egen digitala webbkanal VBT Play. Där har vi kontinuerligt lagt upp material tillgängligt för hela länet och andra intresserade. Vi har publicerat trailers, aktuella informationsfilmer och intervjuer, men framför allt föreställningar. Dels ur den tidigare repertoaren, dels nyinspelningar.

De föreställningar vi la upp under 2021 var följande:
Kejsarn av Portugallien, en succé från 2020 som även uppmärksammades i rikspress.
Teaterspektaklet – the movie, vår jubileumsföreställning i digital form.
Att göra teater i en pandemi, en intervjufilm med ensemblen i *Teaterspektaklet*.

UPPMÄRKSAMHET I MEDIA

Våra teaterföreställningar har under hösten 2021 fått mycket positiv uppmärksamhet. Glädjande nog fick också vår invigningsföreställning *Musikanternas uttåg* ett enormt medialt genomslag, även i rikspressen.

Norran: "Lika aktuell då som nu"
VK: "Musikanternas uttåg ett segertåg för teatern"
DN: "Peppighet och sång när Musikanternas uttåg uruppförs på Sara kulturhus"
SvD: "P O Enquists värld blir sjudande allkonstverk"
Expressen: "Det låter rent himmelskt i Skellefteås nya kulturhus"
Aftonbladet: "Huvudet på spiken i musikalisk uppsättning"

INTERN KONTROLL 2021

Intern kontroll och styrning syftar till att säkerställa att Västerbottensteatern AB, med rimlig säkerhet, bedriver en ändamålsenlig verksamhet och fullgör de krav och åtaganden som fastställs i bolagsordning, ägardirektiv och verksamhetsplan. Den säkerställer att Västerbottensteatern AB uppfyller de generella verksamhetskraven om effektivitet, hushållande med tilldelade medel, tillförlitlig och rättvisande rapportering, efterlevnad av lagar/föreskrifter/avtal och arbetsrutiner samt identifiering av risker och åtgärder genom riskanalys.

Den internkontrollplan för 2021 som upprättats har haft fokus på att få flytten in i Sara kulturhus att flyta så smidigt som möjligt. Stora förseningar i byggprojektet medförde ändrade flyttplaner och problem då huset fortfarande inte var färdigställt när inflyttning väl skedde. Teatern har under hela året haft en intensiv bevakning och dialog med våra ägare för att hitta bra lösningar kring rutiner för samarbete och den teknikeröverflytt till Skellefteå Kulturhus AB:s teknikpool som genomförts. Ramavtal och dokument för programplanerings- och bokningsprinciper har upprättats för att reglera samarbetet.

Coronasituationen uppmärksammades också som en stor riskbärare. Reservplaner har funnits och omplaneringar har gjorts löpande för att trots restriktioner kunna genomföra så stor del av verksamheten som möjligt. En särskilt tillsatt covidgrupp har bevaktat Folkhälsomyndighetens och regeringens direktiv och satt rutiner för vår egen verksamhet samt jobbat med uppföljning. Enstaka fall av covid-19 har funnits på teatern men ingen smittspridning har skett utifrån dessa trots att verksamheten varit igång, vilket vi tackar covidgruppens arbete med att skapa goda rutiner för.

Nya ägardirektiv har arbetats fram under våren och denna process har bevakats och följts upp. Teatern är mycket nöjd med de nya direktiven och har känt en stor delaktighet i arbetet tillsammans med ägarna.

Lönekartläggning avseende 2021 års löner har ännu inte genomförts men kommer att ske under 2022 års första månader. Teaterns befintliga CRM-system har konstaterats vara för litet och nya lösningar är under utarbetande. Kontanthanteringen, som alltid utgör en internkontrollrisk, har avvecklats under året. Intensivt arbete med att förbättra dokumenthanteringssystemet har skett under hösten, men projektet är delvis försenat på grund av flytten och kommer att fortsätta under 2022.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet på Västerbottensteatern har intensifierats under 2021, inte minst till följd av pandemi och flytt. Teatern kommer under kommande år att jobba vidare med förbättringsarbete och rutinutveckling inom detta område. Löpande uppföljning och förbättring av rekryteringsrutiner, utvärderingsrutiner, kontroller av GDPR och rutiner kring schemaläggning har skett under året.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

CORONAVIRUSET

Coronapandemin kom fortsatt att påverka oss även under 2021. Förhoppningen om att vi skulle kunna öppna våra dörrar redan i januari grusades och ett stort antal föreställningar och gästspel fick ställas in. I princip låg all publikverksamhet, förutom UngHästens arbete ute i skolorna, nere under hela våren. I stället arbetade vi för att bibehålla kontakten med publiken genom vår VBT Play-kanal och via våra sociala medier. Nordiskt Berättarcentrum lyckade för tredje året i rad genomföra sin konferens *Lära med Berättande*, men nu i digital form. När sommaren kom lättade restriktionerna något och vår sommarteaterföreställning kunde genomföras om än för ett reducerat publikantal.

FLYTTEN IN I SARA KULTURHUS

Flytten till det efterlängtade Sara Kulturhus inleddes i augusti. Inför flytten fördes våra ljus- och ljudtekniker över till den nya gemensamma teknikpoolen. Då det fortfarande finns vissa övergripande strukturer och arbetsrutiner som behöver ses över i förhållande till lokaler i kulturhuset, valde teatern med våra ägares stöd att delvis vara kvar i våra gamla lokaler på Nordlandergatan där *Musikanternas uttåg* repeterades. Så småningom flyttade dock hela teatern in under hösten i våra splitternya vackra lokaler i Sara kulturhus.

VÅR VERKSAMHET 2021 – ETT URVAL

Säsongen 2021 startade med att de restriktioner som ålagts teatern låg kvar. Under sommaren lättades restriktionerna något och vi kunde åter spela vår sommarteaterföreställning *Romeo & Julia*. Först på hösten upphörde restriktionerna helt och hållet och vi kunde äntligen komma igång med den ordinarie verksamheten. Temat och inspirationen för invigningssäsongen var Västerbotten. Invigningen av teaterns nya stora scen ägde rum den 17 november med premiären av *Musikanternas uttåg*. Inbjudna till denna högtidliga kväll var länets alla arrangörer, våra kommunala och regionala ägare, nationella scenkonstföreträdare och Sveriges kulturminister.

På UngHästen, Västerbottensteaterns ungdomsavdelning, arbetar man förebyggande med aktuella ämnen som till exempel psykisk hälsa, rasism och mobbing. Under 2021 inleddes också ett samarbete med Fryshuset Stockholm som bland annat resulterade i en första föreläsning, *Vänd oss inte ryggen*. Avdelningens nära samarbete med just skolor gör att föreställningar och frågeställningar kan knytas mer direkt till de utmaningar som eleverna har.

De flesta av Nordiskt Berättarcentrums planerade evenemang fick under våren flyttas eller ställas in, men man lyckades genomföra konferensen *Lära med berättande* digitalt för nöjda deltagare från hela landet. Förhoppningarna om liveevenemang stod därför till höstens stora festival – *Berättarfestivalen*. Programmet var digert och festligt med hela 164 programpunkter och Stina Wollter som festivalens huvudgäst. Tack och lov hann restriktionerna lyfta bara ett par veckor innan festivalen gick av stapeln.

ORGANISATION OCH ORGANISATIONSUTVECKLING

Västerbottensteatern har idag en tydlig organisationsstruktur med klart uppställda mål mot visionen att vara *regionens stolthet och stadens kvartersteater*. Målen finns i vår verksamhetsplan för 2021-2023 och verksamhetsplan, ägardirektiv och styrdokument är väl förankrade hos personalen.

AVDELNINGARNA

Västerbottensteatern har sex avdelningar med var sin avdelningschef och egen budget. Tre av avdelningarna är konstnärliga och arbetar direkt gentemot en publik; teateravdelningen, UngHästen och Nordiskt Berättarcentrum. Tre är stödjande avdelningar; teknik, marknad och administration. Varje avdelning arbetar utifrån ett årshjul som möjliggör en klar och tydlig arbetsordning.

Samtliga avdelningar på teatern arbetar utifrån verksamhetsplanens tre övergripande mål; Publiken i centrum, Socialt engagemang och Ökad kompetens, samt vår gemensamma värdegrund som säger att vi ska hålla god kvalitet, vara välkomnande, inkluderande och modiga.

TEKNIK, MARKNAD OCH ADMINISTRATION
De tre stödjande avdelningarna skapar förutsättningar som möjliggör de övriga tre avdelningarnas framgångar. Vare sig det handlar om ett konkret hantverkskunnande i att kreera illusionen av att vara på en annan plats i en annan värld, att skapa rätt marknadsföring för rätt målgrupper eller att smidigt förse avdelningarna med alltifrån avtal och kontrakt till löpande planering och turnéläggning, så är det dessa tre avdelningar som håller igång den komplexa verksamhet som är Västerbottensteatern.

HR
Sedan ett drygt år tillbaka har Västerbottensteatern en egen HR som arbetar aktivt för att stödja både chefer och medarbetare med frågor inom HR-området. Arbetet genomsyras av behovet av att skapa transparens i befintliga HR-processer och utveckla dessa, bland annat rekrytering, introduktion, kompetensutveckling, likabehandling och arbetsmiljö. Tjänsten är tillsatt för en 2-årsperiod och därefter kommer behovet att utvärderas.

LEDNING
Västerbottensteatern har sedan ett år tillbaka delat ledningsgruppen i två delar; en operativ och en konstnärlig. I den operativa ledningsgruppen sitter vd, HR och cheferna för marknad, teknik och administration. I den konstnärliga ledningsgruppen sitter cheferna för teateravdelningen, UngHästen och Nordiskt Berättarcentrum. Gemensamma möten sker kring budget, framtidsstrategier och andra större organisationsfrågor. En tydlig arbets-, funktions- och delegationsordning finns för hela ledningsgruppen.

TEATERAVDELNINGEN – *Sveriges mest välmående och kreativa konstnärliga personal.*
Västerbottensteaterns teateravdelning har en tydlig konstnärlig profil och en tematisk repertoar. Profilen är att vara mer i direktkontakt med publiken än vad som är vanligt under föreställningar och teman växlar från år till år. Man arbetar målmedvetet med att upprätta en rad samarbeten i vårt närområde och ser till att regelbundet besöka andra kulturinstitutioner i landet och kontinuerligt följa den konstnärliga utvecklingen på landets teatrar. Via ett konstnärligt råd, där alla konstnärer sitter med och samtliga avdelningar är representerade, förankras de pjäser som väljs. Man bjuder också regelbundet in regissörer och dramatiker att arbeta förutsättningslöst tillsammans med teaterns ensemble under en vecka för att undersöka olika konstnärliga idéer innan produktionsbeslut tas. Fyra auditions har genomförts som ett sätt att möta nya skådespelare och i det mötet har det varit tydligt att de sökande ser Västerbottensteatern som en attraktiv arbetsplats i en spännande region.

Föreställningar 2021: *Frihet, jämlikhet och nalta tro, Romeo & Julia, Lifsens rot, När prinsen kom till byn* och *Musikanternas uttåg* samt digitalt *Kejsarn av Portugallien och Teaterspektaklet.*

Samarbeten har under 2021 skett med: Folkrörelsearkivet i Västerbotten, Länsteatrarna i Sverige, Musikalakademien, Norrlandsoperan, Norrbottensteatern, Medlefors Konferens & Hotell, Riksteatern, Riksteatern Västerbotten, Riksteatern Norrbotten, Skellefteå museum, Umeå teaterförening, Ung Scen Norr och Västerbottens museum.

UNGHÄSTEN – *ingen skall vara ensam.*
På UngHästen, Västerbottensteaterns ungdomsavdelning, genomsyras allt man gör av Barnkonventionen. Unghästen fortsätter att arbeta förebyggande med aktuella ämnen som exempelvis psykisk hälsa, rasism och mobbing. Under året har man varit en återkommande resurs för skolor och klasser i kris och man utbildar ofta skolpersonal med hjälp av den egna handboken *Trygga klassrum*. Under 2021 inleddes ett samarbete med Fryshuset Stockholm som bland annat resulterade i föreläsningen *Vänd oss inte ryggen*. UngHästen har under det gångna året spelat för årskurs 5, 7 och 8, samt för gymnasielever. Gymnasieleverna fick ta del av en helt ny produktion - *Karatepojken* - en personlig berättelse om att växa upp som ung man. UngHästen gör även imrpoviserade föreställningar som vänder sig till vuxna som exempelvis *Effekten av affekten* om varför vi beter oss som vi gör.

Föreställningar 2021: *Viskningar, XXX – om sex och sånt, Våra liv, Karatepojken, Effekten av affekten* och *Familjeimpro* samt digitalt *En besvikelse i en akt*.

Samarbeten har under 2021 skett med: BRIS, Ungdomsmottagningen, Elevhälsan, Grundskolor i Skellefteå, Fryshuset Stockholm, Museum Anna Nordlander, Piteå Kulturskola, Röda Korset och SENSUS.

Övrig verksamhet: Handledning för skolpersonal utifrån handboken *Trygga klassru*m – *kreativa metoder för goda samtal.*

NORDISKT BERÄTTARCENTRUM – *varje människas berättelse är värd att höras.*
Västerbottensteaterns berättaravdelning har hela Norden som arbetsfält och arbetar med berättande utifrån en rad olika aspekter; som scenisk konstform, som pedagogiskt läroverktyg i skolan och som mötesplats för nordiskt och europeiskt berättande. Man har en årlig konferens – *Lära med berättande* – där man vänder sig till lärare och pedagoger och den årliga *Berättarfestivalen* öppen för allmänheten där man arbetar tillsammans med olika kommunala och regionala intressenter. Man samarbetar även med Västerbottens museum kring *Årets Berättarkommun* och har arbetat med berättande i skolprogram i Skellefteå kommun inom Skapande skola.

Program: *Årets Berättarkommun, Berättarlabb, Sagoäventyr, Lära med Berättande, Berättarfestivalen* med 150 program, *Berättarkraft, Berättarklubb* och olika gästspel

Samarbeten har under 2021 skett med: Grundskolor i Skellefteå, Folkrörelsearkivet i Västerbotten, Kulturföreningen Mullberget, Länskulturkonsulenterna, Norrlandsoperan, Medlefors Hotell & Konferens, Museum Anna Nordlander, Riksteatern, Riksteatern Västerbotten, Storuman kommun, Skelleftebygdens Berättarförening, Skellefteå museum, Skellefteå Konsthall, Skellefteå kulturförvaltning, Skellefteå Kulturskola, Umeå teaterförening, Utbildningsförvaltningen i Skellefteå och Västerbottens museum, samt Berättarorganisationer i Norge, Danmark, Finland, Sverige, Litauen och Lettland.

Övrigt: Värdar för det andra nordisk-baltiska berättarmötet Nordic Baltic Storytelling Meeting, deltagande i Federation of European Storytelling (FEST) årliga kongress i Danmark. Under året valdes en av avdelningens medarbetare in i FEST styrelse. Digital medverkan i Folk och Kultur.

Till Nordiskt Berättarcentrum hör även en Berättar- och Amatörteaterkonsulent. I konsulentens arbetsuppgifter ingår dels att uppmuntra och utveckla de amatörföreningar som finns ute i länet, dels att leda arbetet med de amatörskådespelare som medverkar i teaterns sommar- och juluppsättningar. Under hösten har en regional workshophelg med ca 85 deltagare genomförts inom LÄNK-projektet som 2021/2022 genomförs med Väserbottensteatern som värdorganisation och Berättar- och amatörteaterkonsultenten som samordnare och coach. Konsulenten arbetar även med programmet i Årets Berättarkommun (ÅBK) och Årets Kulturkommun (ÅKK), samt deltar i den övriga verksamheten som bedrivs på avdelningen.

Övriga arbetsuppgifter: Planerings- och genomförandeansvarig för berättarklubbar, livsberättandekurser- och program, berättarlabb, workshops ÅBK och ÅKK, nomineringar och workshops inom *Berättarkraftstipendiet*, ett samarbete med stipendiets sponsor Skellefteå Kraft.

Samarbeten har under 2021 skett med: Edelviks Folkhögskola, FEST - Federation of European Storytelling, grundskolor i Skellefteå, Kulturföreningen Mullberget, Länskulturkonsulenterna, Medlefors hotell och konferens, Museum Anna Nordlander, Musikalakademien, Riksteatern Norrbotten, Riksteatern Västerbotten, Röda Korset, SENSUS, Skolkyrkan, Skellefteå museum, Skellefteå Stadsbibliotek, Skellefteå Konsthall, Kultur- och fritidskontoret (Skellefteå kommun), Skellefteå Kulturskola, Skelleftebygdens Berättarförening, Ung Scen Norr/ Norrbottensteatern, Utbildning och arbetsmarknad (Skellefteå kommun), Västerbottens Museum, Berättarorganisationer i Norge, Danmark, Finland och Sverige, civilsamhällesaktörer i Storuman (ÅBK), Berättarnät Norr, Folkuniversitetet, Skellefteå Kraft.

UTMANINGAR, TILLVÄXT OCH FRAMTID

De nya scenerna i Sara kulturhus har onekligen varit ett lyft för Västerbottensteatern, liksom de lokaler där vi har våra ateljéer för tillverkning av scenografi och kostymer. Husets popularitet och därmed attraktionskraft har dock inneburit några utmaningar vad gäller Västerbottensteaterns utrymme. Behovet av och bristen på loger, repetitionslokaler och förrådsutrymmen gör att teatern ännu inte till fullo funnit sin plats i huset. En teater är helt beroende av att de underliggande strukturerna och processerna har en viss förutsägbarhet. Något som ger stadga åt den långa framförhållning och många led som sker innan en föreställning kommer till premiär.

Den osäkerhetsfaktor som lokalfrågan ännu utgör kan därmed komma att hejda den starka framåtrörelse som utvecklingsmässigt kännetecknat Västerbottensteatern de senaste åren. Här är det viktigt att teatern fortsätter att föra goda och konstruktiva samtal med våra ägare och Sara kulturhus. Om dessa utmaningar får en lösning kommer den konstnärliga framtiden på Västerbottensteatern att vara fortsatt stark och teatern kommer att kunna genomföra fler framgångsrika säsonger liknande den hösten 2021. Västerbottensteatern kan då fortsätta att ge västerbottningarna fantastiska kulturupplevelser och därmed bidra till att göra Västerbotten till en ännu mer attraktiv plats att bo på!

Årsredovisning 2021 | **Västerbottensteatern AB**

VÅRA PRODUKTIONER 2021 I SIFFROR

Västerbottensteatern har en vision om att vara ***Stadens kvartersteater och regionens stolthet*** – en mötesplats för alla, fylld med evenemang och föreställningar som öppnar dina sinnen och tar dig med in i teatermagin. Vi producerar och spelar teater för barn och vuxna, på hemmascen och på turné. 2021 blev ännu ett speciellt år med stora utmaningar. Det är därför glädjande att kunna konstatera att vi trots covid kunnat spela så mycket för barn och unga. På följande sidor redovisar vi statistik kring årets föreställningar.

ANTAL **FÖRESTÄLLNINGAR** 2021

249

Antal föreställningar 2020: 207
Genomsnitt senaste 10 åren: 374/år

PUBLIK/PRODUKTION 2021

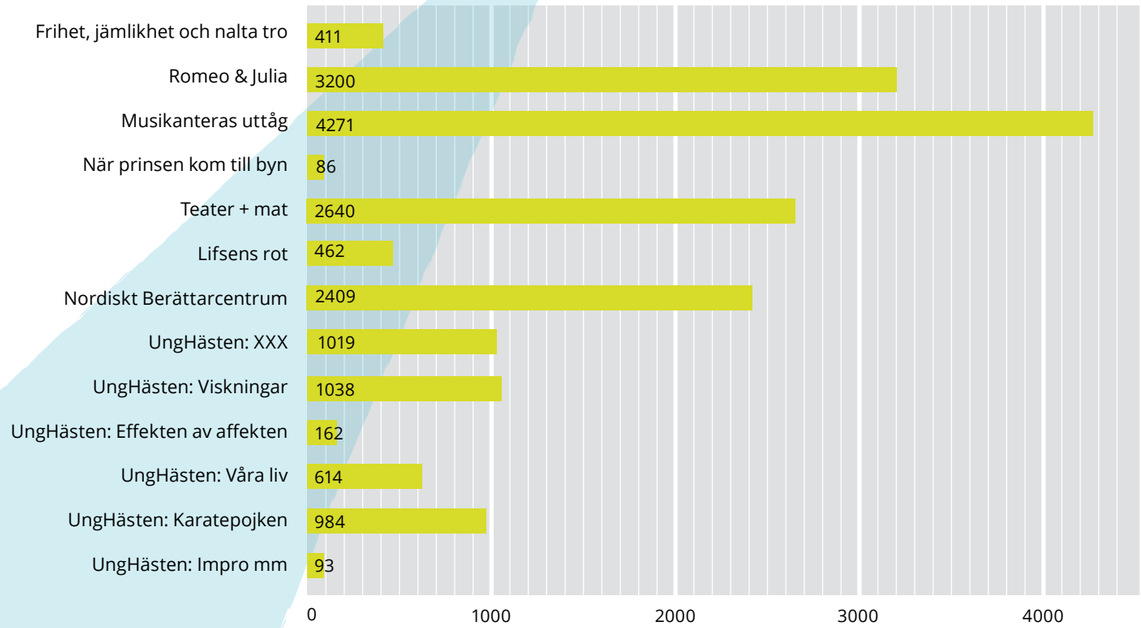

Årsredovisning 2021 | **Västerbottensteatern AB**

SPELADE FÖRESTÄLLNINGAR/PRODUKTION 2021

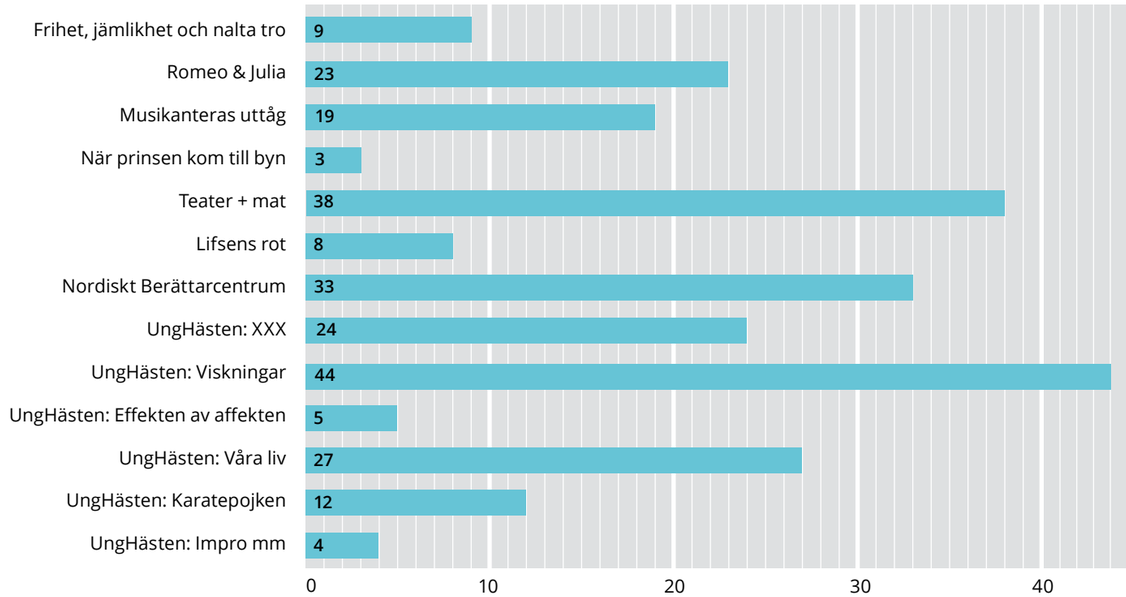

ANTAL **SPELADE FÖRESTÄLLNINGAR**/ÅR 2012-2021

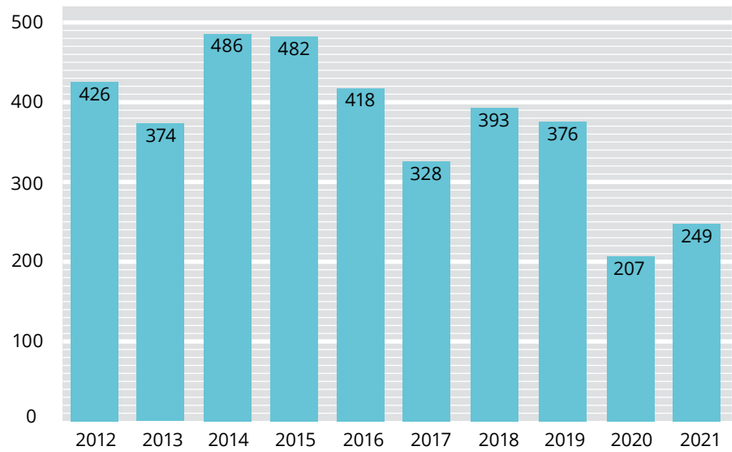

PUBLIKSTATISTIK 1980-2021

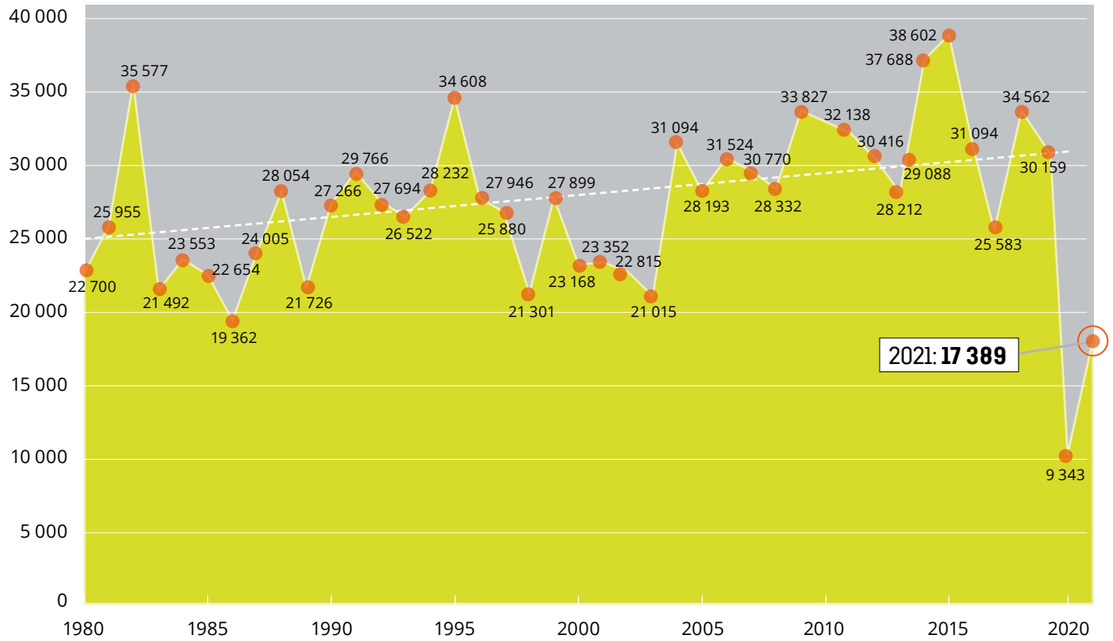

Streckad linje = genomsnittlig utveckling

GEOGRAFISK FÖRDELNING AV FÖRESTÄLLNINGAR 2021

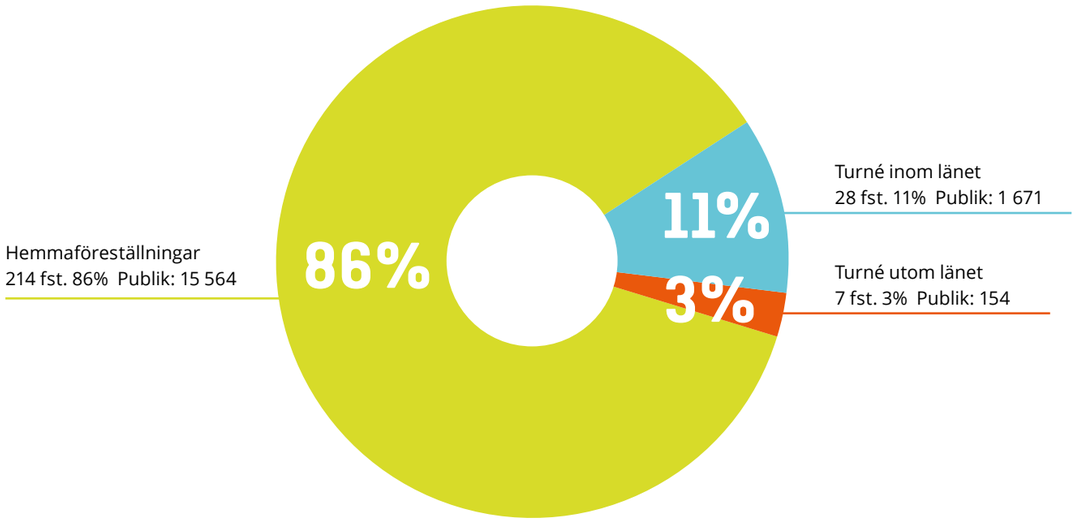

FÖRDELNING FÖRESTÄLLNINGAR **HEMMA/TURNÉ** 2012-2021

Bild: Nils Lundqvist, William Beijer och Firelle Najjar i *Våra liv*, den föreställning som spelades flitigast på turné under det turnésvåra pandemiåret 2021. Totalt spelades den för skolelever vid 27 tillfällen varav 12 på turné.

Foto: Patrick Degerman

ANDEL **BARN- & UNGDOMSFÖRESTÄLLNINGAR** 2021

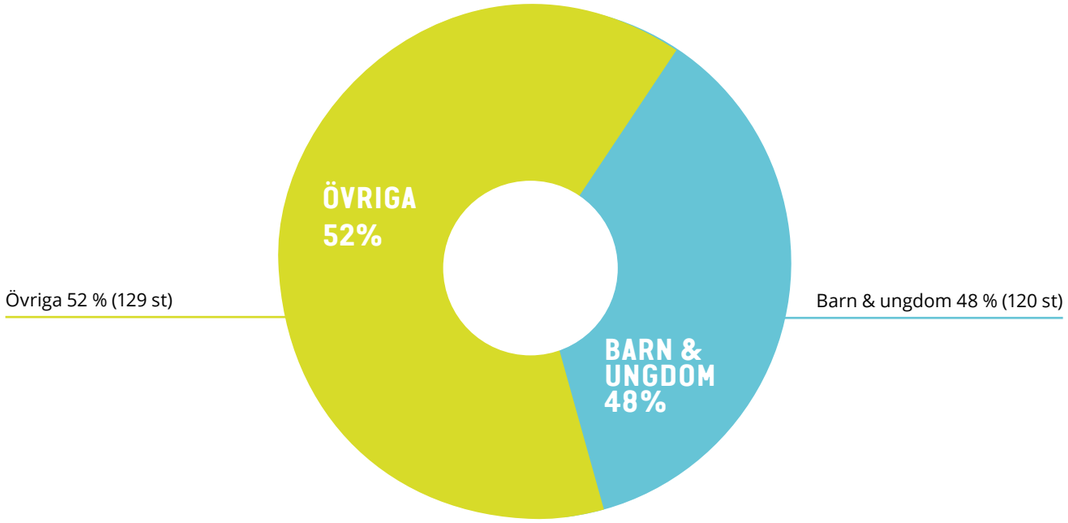

FÖRESTÄLLNINGAR & PROGRAMAKTIVITETER 2013-2021

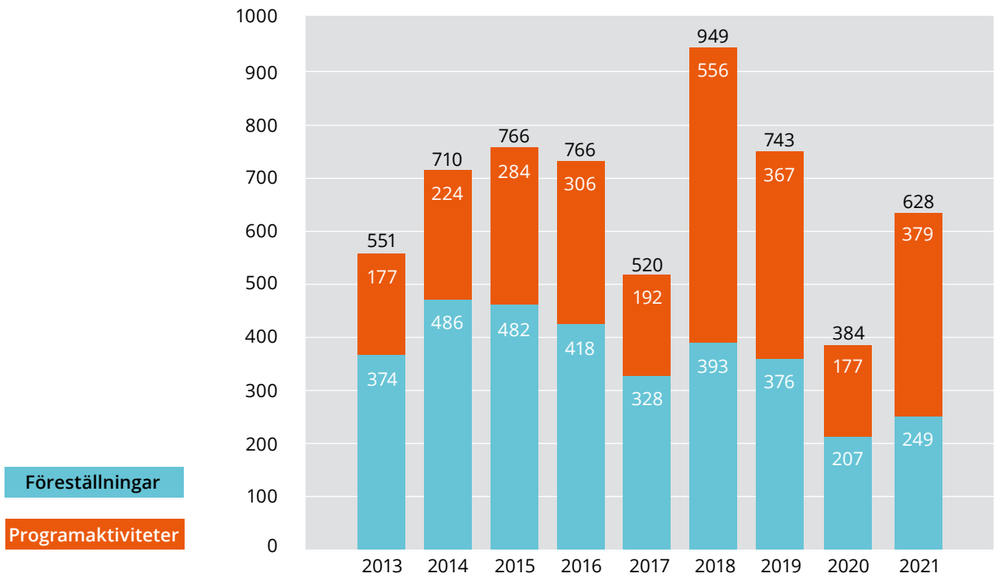

Årsredovisning 2021 | **Västerbottensteatern AB**

ANDEL **NYPRODUKTIONER** 2021

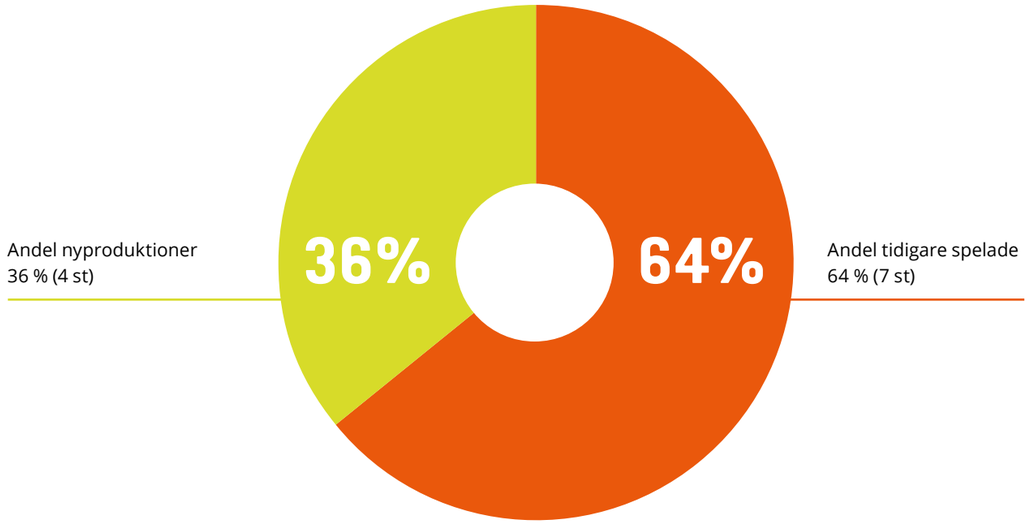

FÖRDELNING **NYPRODUKTIONER OCH TIDIGARE SPELADE** 2012 - 2021

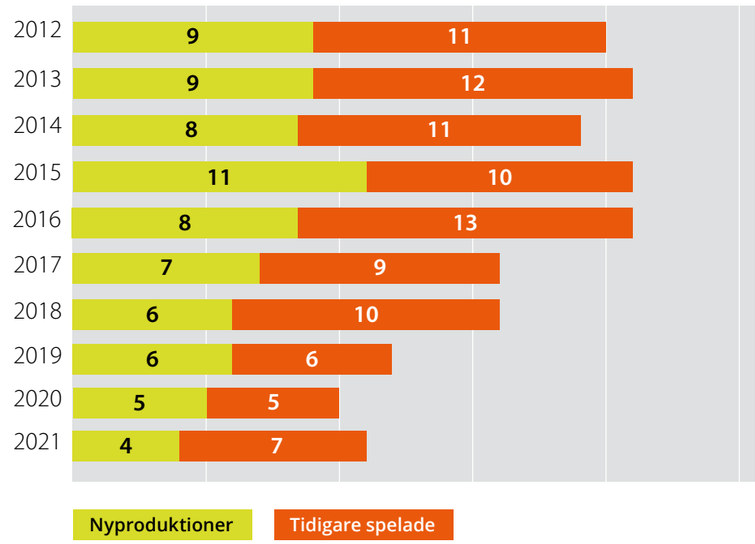

VÅR PERSONAL

ANTAL **ANSTÄLLDA** (ÅRSVERKEN), 2012 - 2021

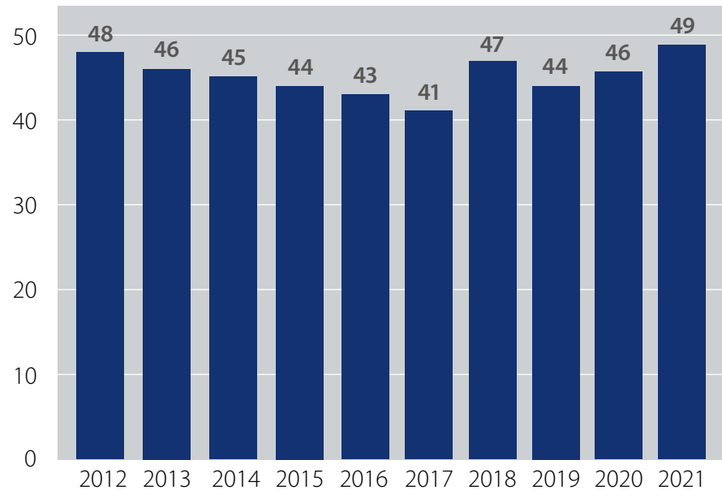

KÖNSFÖRDELNING ÅRSARBETSKRAFTER 2021

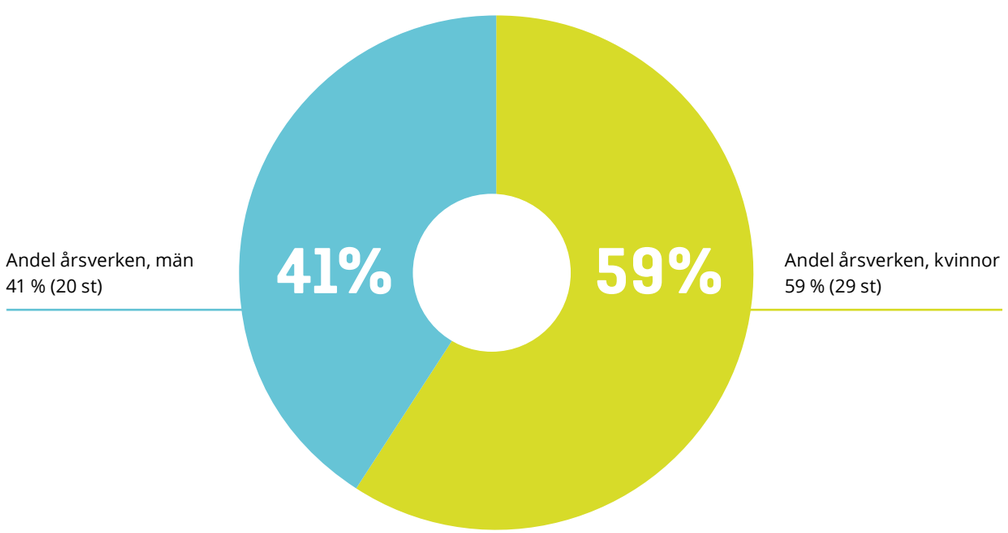

PERSONALSAMMANSÄTTNING 2021 (ÅRSVERKEN)

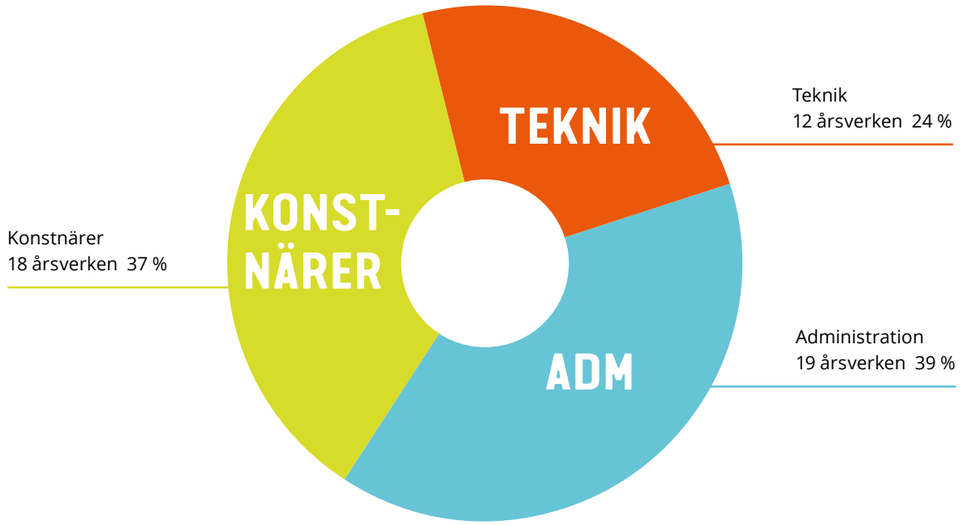

PERSONALFÖRDELNING 2021, YRKESGRUPPER & KÖN (ÅRSVERKEN)

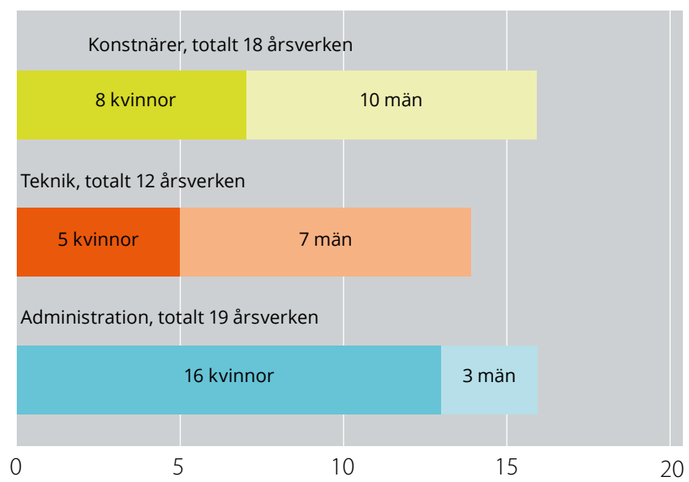

VÄSTER
BOTTENS
TEATERN

ÄGARFÖRHÅLLANDEN OCH SÄTE

Bolaget ägs till 60 % (2400 aktier) av Region Västerbotten och till 40 % (1600 aktier) av Skellefteå Stadshus AB. Bolaget har sitt säte i Skellefteå.

VERKSAMHETENS ART OCH INRIKTNING

Bolaget ska bedriva teater och scenisk verksamhet samt därmed förenliga konsult- och konsulenttjänster som främjar kunskap och kultur.

Verksamheten ska huvudsakligen bedrivas i Skellefteå kommun och Västerbottens län. Ändamålet med bolagets verksamhet är att ge invånarna i Skellefteå kommun och Region Västerbotten tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

Bolaget ska iaktta god ekonomisk hushållning i verksamheten. Verksamheten ska bedrivas inom de kommunala befogenheter som följer av 2 kap kommunallagen (2017:725). Kärnverksamheten ska vara fri och oberoende i politiskt, vetenskapligt, kulturellt och konstnärligt hänseende.

OMSÄTTNING

Nettoomsättningen, bestående av biljettintäkter, gager, intäkter för uthyrning av personal med mera har under räkenskapsåret uppgått till 4 702 513 (2 483 027) kronor. Övriga rörelseintäkter har uppgått till 838 891 (1 022 460) kronor. Offentliga stöd uppgår till 30 861 967 (31 198 985) kronor där Region Västerbotten, Skellefteå kommun och Statens kulturråd (via samverkansmodellen) är de största bidragsgivarna. Egenfinansieringsgraden uppgår därmed till 15 % (10 %).

INVESTERINGAR

Bolagets investeringar i inventarier har under året uppgått till 1 001 319 (259 513) kronor.

Västerbottensteatern AB
Org.nr 556214-5184
Styrelsens säte: Skellefteå
Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).
Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i kronor (kr).

NYCKELTAL

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag

	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning (kkr)	4703	2483	5443	7496	5347
Offentliga bidrag	30862	31199	28154	31487	27524
Egenfinansiering, %	15	10	18	20	17
Rörelseresultat (kkr)	128	-53	113	165	126
Resultat efter finansiella poster (kkr)	109	-57	106	157	124
Balansomslutning (kkr)	20754	15312	13885	12966	13396
Likviditet (%)	123	141	151	154	143
Soliditet (%)	24	33	36	38	36
Avkastning på eget kapital (%)	2	neg	2	3	3
Avkastning på totalt kapital (%)	1	neg	1	1	1
Medelantal anställda	49	46	44	47	41
Antal spelade föreställningar	249	207	376	393	328
varav för barn och ungdom	120	76	149	173	94
Antal besökare till föreställningar	17389	9343	30159	34562	25583
varav barn och ungdom	4672	1622	8215	10422	6654
Antal produktioner	11	10	12	16	16
varav nyproduktioner	4	5	6	6	7
Antal programaktiviteter	379	177	367	556	192
Antal besökare till programaktiviteter	14805	9328	17683	21588	7905

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1

RESULTAT OCH STÄLLNING

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 109 329 kronor. Resultatet av bolagets verksamhet samt ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultaträkning och balansräkning med noter.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel från föregående år	222 109
Årets vinst	561
Summa, kr	**222 670**
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så att i ny räkning överförs, kr	**222 670**

FÖRÄNDRINGAR AV EGET KAPITAL

	2021-12-31
Bundet eget kapital	
Aktiekapitalet utgörs av 4 000 aktier	
Belopp vid årets ingång	4 000 900
Summa bundet eget kapital vid årets utgång	**4 000 900**
Fritt eget kapital	
Belopp vid årets ingång	222 109
Årets resultat	561
Summa fritt eget kapital vid årets utgång	**222 670**

GRAD AV **EGENFINANSIERING**

Egenfinansiering 2018: 20%
Egenfinansiering 2019: 18%
Egenfinansiering 2020: 10%

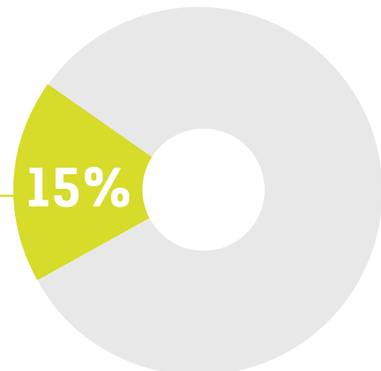

RESULTATRÄKNING

	Not	2021	2020
	1		
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	4 702 513	2 483 027
Offentliga stöd	3	30 861 967	31 198 985
Övriga rörelseintäkter	4	838 891	1 022 460
Summa intäkter		**36 403 371**	**34 704 472**
Rörelsens kostnader			
Produktionskostnader	5	-2 826 220	-4 190 589
Övriga externa kostnader	6,7	-5 025 851	-4 462 845
Personalkostnader	8	-27 992 524	-25 703 559
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-431 020	-398 711
Övriga rörelsekostnader		0	-1 939
Rörelseresultat		**127 756**	**-53 171**
Resultat från finansiella investeringar:			
Ränteintäkter		4	0
Räntekostnader		-18 431	-4 032
Resultat efter finansiella poster		**109 329**	**-57 203**
Bokslutsdispositioner	9	-46 434	91 768
Skatt på årets resultat	10	-62 334	-34 517
ÅRETS RESULTAT		**561**	**48**

INTÄKTER PER KÄLLA 2021

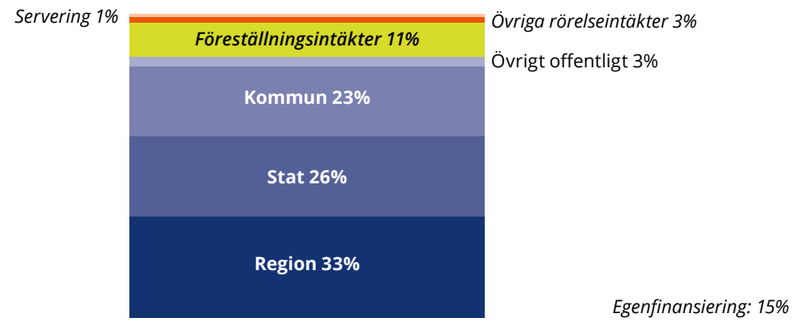

KOSTNADSFÖRDELNING 2021

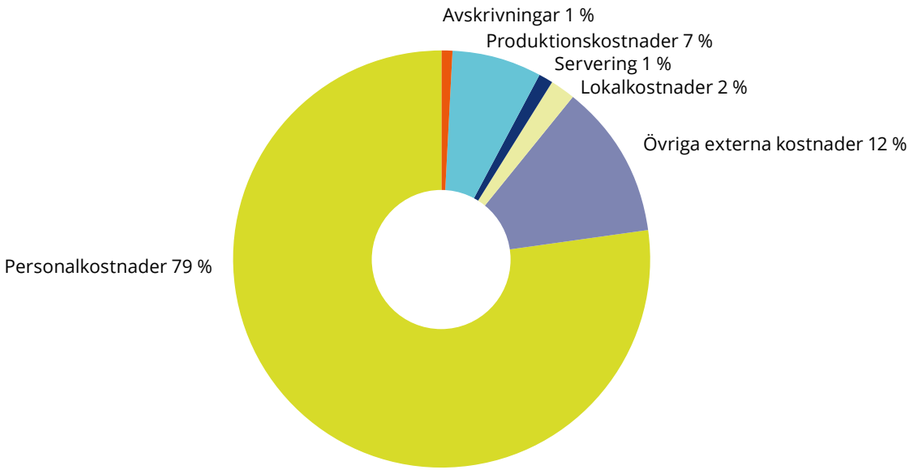

FÖRDELNING AV **PRODUKTIONSKOSTNADER** 2021

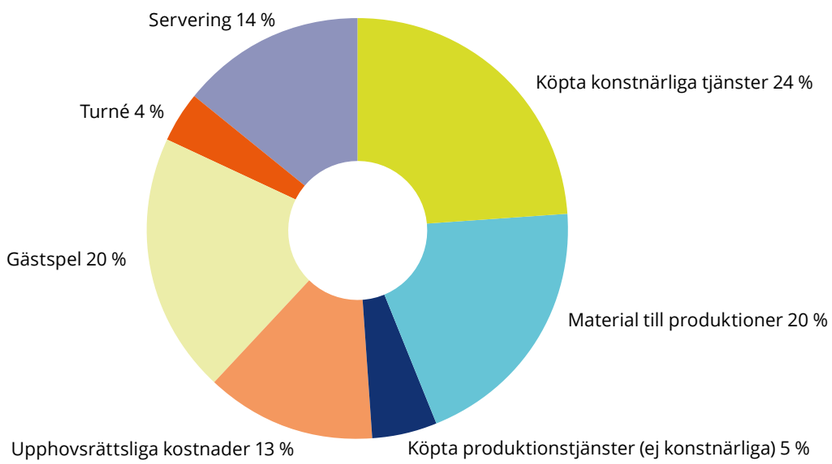

Årsredovisning 2021 | **Västerbottensteatern AB**

FÖRDELNING AV **PERSONALKOSTNADER** 2021

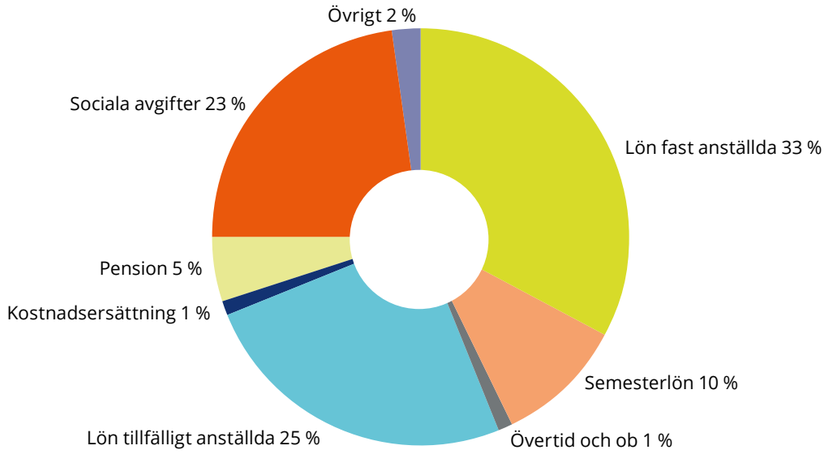

ÖVRIGA **EXTERNA KOSTNADER** 2021

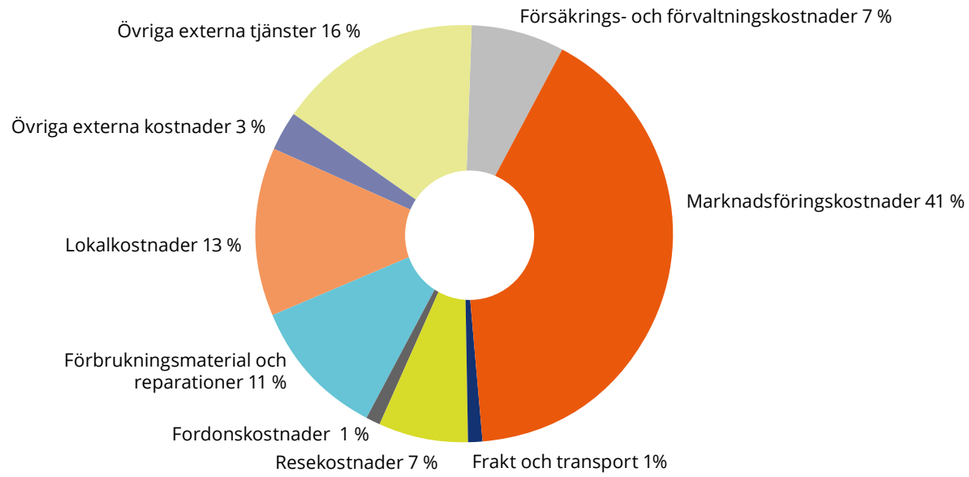

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	11	1 488 089	917 790
Summa anläggningstillgångar		**1 488 089**	**917 790**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 063 544	187 289
Skattefordran		533 190	559 373
Övriga fordringar	12	16 534 664	13 065 654
Förutbetalda scenproduktionskostnader	13	819 033	344 821
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	309 124	231 125
		19 259 555	**14 388 262**
Kassa och bank		6 087	6 417
Summa omsättningstillgångar		**19 265 642**	**14 394 679**
SUMMA TILLGÅNGAR		**20 753 731**	**15 312 469**

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		4 000 000	4 000 000
Reservfond		900	900
		4 000 900	**4 000 900**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		222 109	222 060
Årets resultat		561	49
		222 670	**222 109**
Summa eget kapital		**4 223 570**	**4 223 009**
Obeskattade reserver	15	**920 580**	**874 146**
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		42 590	21 285
Leverantörsskulder		1 991 622	375 727
Övriga kortfristiga skulder	16	1 261 455	1 152 735
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	12 313 914	8 665 567
Summa kortfristiga skulder		**15 609 581**	**10 215 314**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**20 753 731**	**15 312 469**

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 1:

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Följande värderingsprinciper har tillämpats i årsredovisningen:

Redovisning av intäkter
Intäktsredovisning sker i enlighet med BFNAR 2003:3 Intäkter. Som inkomst redovisar bolaget det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Inkomsten av bolagets försäljning av biljetter samt försäljning av hela föreställningar till annan arrangör redovisas som intäkt när föreställningen har spelats.

Bidrag från det allmänna redovisas i balans- och resultaträkningen när det föreligger rimlig säkerhet att de villkor som är förknippade med bidraget kommer att uppfyllas och att bidraget kommer att erhållas. Bidragen periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Bidrag från det allmänna relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen genom att bidraget reducerar tillgångens redovisade värde.

Anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när de på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller företaget och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningskostnad med avdrag för planmässiga avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas ekonomiska livslängd. Erhållet investeringsbidrag reducerar tillgångarnas anskaffningsvärde.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.
Avskrivningar enligt plan har gjorts enligt följande: Inventarier 10-33 %

Skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och bokförda avskrivningar redovisas som bokslutsdisposition.

Finansiella instrument
Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11. Det innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet. Instrumentet som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar, övriga fordringar och leverantörsskulder. Finansiella instrumenten redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.
Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och bolaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.
Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar/kortfristiga fordringar
Kundfordringar och kortfristiga fordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Leverantörsskulder
Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Ersättningar till anställda
Kortfristiga ersättningar
Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro, bonus och ersättning efter avslutad anställning (pension).

Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut ersättning.

Ersättning vid uppsägning
Av K3-regelverket följer att ersättningar vid uppsägning är ersättningar till anställda som lämnas på grund av företagets beslut att avsluta en anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller en anställds beslut att acceptera en frivillig avgång i utbyte mot dessa ersättningar.

Ersättning efter avslutad anställning
Ersättningar efter avslutad anställning: Västerbottensteatern har avgiftsbestämda pensionsplaner. I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande.

Leasing
Inga leasingavtal finns där de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasingtagaren. Samtliga leasingavtal har därför klassificerats som operationell leasing, vilket innebär att någon tillgångs- eller motsvarande skuldpost inte redovisas i balansräkningen. I resultaträkningen fördelas leasingavgiften över nyttjandeperioden.

Nyckeltalsdefinitioner
Likviditet
Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.
Soliditet
Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för latent skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.
Avkastning på eget kapital
Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för latent skatteskuld).
Avkastning på totalt kapital
Resultat före finansiella kostnader i förhållande till balansomslutningen.
Egenfinansiering
Nettoomsättning plus övriga rörelseintäkter i förhållande till total omsättning.

NOT 2:

Nettoomsättningens fördelning	**2021**	**2020**
Spelintäkter	4 134 887	2 039 780
Övriga föreställningsintäkter	928	2 655
Servering	398 634	323 120
Fakturerade kostnader	142 903	94 938
Övriga sidointäkter	25 161	22 534
	4 702 513	**2 483 027**

NOT 3:

Offentliga stöd	**2021**	**2020**
Region Västerbotten	13 758 020	13 387 605
Skellefteå kommun	9 706 167	9 366 600
Statsbidrag via Kultursamverkansmodellen	9 387 000	8 773 000
Statens Kulturråd	0	366 667
Anställningsstöd	354 113	478 187
Övrigt offentligt stöd	548 667	0
Överskott överfört från föregående år/ till kommande år	-2 932 000	-1 173 074
	30 861 967	**31 198 985**

Bidrag från Skellefteå Kommun och Region Västerbotten uppgående till 8 333 000 (5 401 000) kronor har periodiserats som förutbetalda bidrag avsedda att täcka kostnader för kommande år.

NOT 4

Övriga rörelseintäkter	**2021**	**2020**
Hyresintäkter lägenheter	117 112	123 794
Sponsringsintäkter och gåvor	721 667	801 220
Sjuklöneersättning	0	89 417
Övriga rörelseintäkter	112	8 029
	838 891	**1 022 460**

NOT 5

Produktionskostnader	**2021**	**2020**
Material och hyra utrustning till produktioner	571 107	850 141
Köpta produktionstjänster ej konstnärliga	150 780	254 699
Upphovsrättsliga kostnader	376 205	630 652
Gästspelskostnader	551 141	620 182
Turnékostnader	120 064	132 805
Servering	388 324	288 273
Teaterdokumentation	7 850	19 036
Köpta konstnärliga produktionstjänster	660 749	1 394 801
	2 826 220	**4 190 589**

NOT 6

Lokalkostnader

Skellefteå kommun tillhandahåller, utöver ordinarie bidrag, verksamhetslokaler för Västerbottensteatern i Skellefteå omfattande scener, verkstäder och kontorsutrymmen mm. Denna kostnad bokförs ej. I och med flytten till Sara kulturhus som skett under året samnyttjas lokalerna med flera verksamheter och ett värde är svårt att uppskatta. Den lokalkostnad som redovisas avser gästlägenheter, förrådsutrymmen och hyra av scener/spellokaler under turné.

	2021	**2020**
Lokalkostnader	159 426	151 016
Lägenhetskostnader	431 817	418 932
	591 243	**569 948**

NOT 7

Operationell leasing

Västerbottensteaterns samtliga leasingavtal avser operationell leasing.
I dessa ingår 10 tillsvidare lägenhetskontrakt med kort uppsägningstid.

	2021	**2020**
Hyra av kortbetalningsterminaler	8 138	8 138
Hyra av lägenheter	406 377	406 943
Hyra av förrådsutrymme	41 400	40 200
Hyra av dator	2 436	2 233
Hyra av skrivare	16 984	16 464
Hyra av kaffemaskin	8 848	8 590
Hyra frankeringsmaskin	4 985	4 985
	489 168	**462 499**

NOT 8

Anställda och personalkostnader

Västerbottensteatern anställer varje år ca 100 personer på kortare eller längre kontrakt. Förutom dessa engageras flera personer, exempelvis regissörer, scenografer, ljussättare, maskörer m.fl. via bolag och betraktas därför inte som personal i redovisningen.

Antalet anställda varierar under året och är som störst under produktionsperioderna, d.v.s jan-feb, maj-juni, samt aug-sept. Genom att anställningsperioderna är korta blir det antal som redovisas som medelantalet anställda väsentligt lägre än det antal personer som varit anställda under året.
Från och med 2015 har scenkonstbranschen ett avgiftsbestämt pensionssystem i nivå med arbetsmarknaden i övrigt. Det kompletteras med ett omställnings- och karriärväxlingsavtal som delvis ersätter det gamla pensionssystemet med längre pensionsålder för konstnärliga grupper.

Arbetsgivarorganisationen Svensk Scenkonst har tecknat kollektivavtal med de fackliga organisationerna som reglerar framtida förmåner. Det nya systemet innebär sänkta pensionskostnader för teatern. I takt med att avveckling sker av det gamla systemet och de tilläggspremier som betalas som kompensation för övergången till nytt system för äldre anställda fasas ut kommer pensionskostnaden att sänkas ytterligare.

Västerbottensteatern har ingen personal kvar i det gamla systemet men kommer att betala tilläggspremier fram till år 2037 om anställda i åldersgruppen 1972 och tidigare finns i verksamheten.

I 2017 års avtalsrörelse ingicks en överenskommelse om flexpension i linje med övriga arbetsmarknaden vilket inneburit en ökad avsättning med 0,4 % fram till oktober 2020. Avsättningen höjdes i samband med avtalsrörelsen med ytterligare 0,5 % per 1 november samma år. Denna premie har legat fast under hela 2021. Genomsnittliga pensionspremier år 2021 uppgår till 7,7 % (7,5%). Det utrymme som genom de sänkta pensionskostnaderna frigörs ska enligt Kulturrådets beslut om verksamhetsbidrag till regional kulturverksamhet användas till kvalitetsförstärkande insatser. Beräknade frigjorda medel har använts till bland annat producenttjänster och insatser i samband med flytten till Sara Kulturhus.

Medelantalet anställda	**2021**	**2020**
Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män uppgår till:		
Kvinnor	29	25
Män	20	21
Totalt	**49**	**46**

Könsfördelning i företagsledningen Andel kvinnor	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Styrelsen	56%	56%
Övriga ledande befattningshavare	62%	50%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	**2021**	**2020**
Löner och ersättningar uppgår till:		
Styrelsen och verkställande direktören	891 225	827 936
Övriga anställda	18 624 536	17 482 965
Totalt löner och ersättningar	**19 515 761**	**18 310 901**
Sociala avgifter enligt lag och avtal	6 517 949	5 595 323
Pensionskostnader	1 503 756	1 377 361
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	**27 537 466**	**25 283 585**
Övriga personalkostnader	455 481	419 974
Totala personalkostnader	**27 992 524**	**25 703 559**

NOT 9

Bokslutsdispositioner	**2021**	**2020**
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	-29 634	63 168
Återföring från periodiseringsfond	81 300	82 300
Avsättning till periodiseringsfond	-98 100	-53 700
	-46 434	**91 768**

NOT 10

Skatt på årets resultat	**2021**	**2020**
Redovisad skatt	-62 334	-34 517
Avstämning av effektiv skattesats		
Redovisat resultat före skatt	**62 894**	**34 566**
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats 21,4% (21,4%):	-13 459	-7 397
Skatteeffekt av:		
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-224 438	-121 668
Ej skattepliktig intäkt	4	0
Schablonintäkt periodiseringsfonder	-2 453	-2 596
Uppskrivning återförda periodiseringsfongder	-4 878	-2 469
Årets skattekostnad i %	99,11	99,86

NOT 11

Materiella anläggningstillgångar **Inventarier**	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	8 651 155	8 451 642
Inköp	1 001 319	259 513
Försäljningar/utrangeringar	-1 661 358	-60 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**7 991 116**	**8 651 155**
Ingående avskrivningar	-7 733 365	-7 394 654
Försäljningar/utrangeringar	1 661 358	60 000
Årets avskrivningar	-431 020	-398 711
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-6 503 027**	**-7 733 365**
Utgående planenligt restvärde	**1 488 089**	**917 790**

NOT 12

Övriga fordringar

Bland övriga fordringar ingår en fordran på Skellefteå Stadshus AB med 15 911 464 (12 357 925) kronor avseende tillgodohavande på koncernunderkonto.
Till koncernunderkontot finns en beviljad internkredit som uppgår till 1 000 000 (1 000 000) kronor.

	2021-12-31	**2020-12-31**
Fordran skattekonto	91 458	274 580
Fordran moms	206 586	212 262
Fordran Skellefteå Stadshus	15 911 464	12 357 925
Övriga fordringar	325 156	220 887
	16 534 664	**13 065 654**

NOT 13

Förutbetalda scenproduktionskostnader

Scenproduktionskostnader som material, rättigheter, arvoden m.m. för produktioner som ännu inte haft premiär periodiseras till kommande räkenskapsår. I posten Förutbetalda scenproduktionskostnader redovisas periodiserade kostnader för föreställningar som genomförs kommande räkenskapsår.

NOT 14

Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Förutbetalda kostnader	195 066	227 528
Upplupna intäkter	114 058	3 597
	309 124	**231 125**

NOT 15

Obeskattade reserver	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	413 230	383 596
Periodiseringsfond:		
tax-16	0	81 300
tax-17	88 100	88 100
tax-18	81 700	81 700
tax-19	100 350	100 350
tax-20	85 400	85 400
tax-21	53 700	53 700
tax-22	98 100	0
	920 580	**874 146**

NOT 16

Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
Personalens källskatt	468 897	409 765
Lagstadgade sociala avgifter	548 654	485 371
Turnéstöd avseende Norrscen	183 059	183 059
Övriga kortfristiga skulder	60 845	74 540
	1 261 455	**1 152 735**

NOT 17

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna löner	207 862	87 459
Upplupna semesterlöner	1 998 619	2 055 323
Upplupna sociala avgifter	644 309	673 262
Upplupna pensionskostnader	339 647	306 264
Upplupen löneskatt för pensionskostnader	360 075	334 148
Övriga upplupna kostnader	485 342	114 941
Förutbetalda intäkter biljettförsäljning/gager	1 152 396	561 051
Förutbet intäkter Region Västerbotten	4 798 766	2 916 886
Förutbet intäkter Skellefteå Kommun	2 194 647	1 248 719
Förutbetalt bidrag övriga bidragsgivare	132 251	367 514
	12 313 914	**8 665 567**

NOT 18

Eventualförpliktelser	2021-12-31	2020-12-31
Ansvarighetsbelopp och garantiförbindelse Svensk Scenkonst	573 796	548 880
	573 796	**548 880**

Skellefteå 2022-02-23

Martin Hedqvist
Ordförande

Torbjörn Häggmark,

Pär Berg

Ann-Christin Falkman

Vicktoria Westerberg

Solweig Widmark-Andersson

Magnus Nyström

Sofia Lindblom

Maria Asserud

Fransesca Quartey
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 15 / 3 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

Marcus Sundberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Västerbottensteatern AB, org.nr 556214-5184

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Västerbottensteatern AB för år 2021. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 20-51 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Västerbottensteatern ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Västerbottensteatern AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västerbottensteatern AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-19 samt 55-59. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Västerbottensteatern AB för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västerbottensteatern AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Anmärkning

Utan att det påverkar våra uttalanden vill vi anmärka på att avdragen skatt och sociala avgifter samt mervärdesskatt vid flera tillfällen inte betalats i rätt tid.

Umeå den 15 mars 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Söderman
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Marcus Sundberg
Auktoriserad revisor

GRANSKNINGSRAPPORT 1 (1)
2022-03-16

Lekmannarevisor i
Västerbottensteatern AB

Till årsstämman i Västerbottensteatern AB
(556214–5184)

Granskningsrapport år 2021 - Västerbottensteatern AB

Jag, av fullmäktige i Region Västerbotten utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Västerbottensteatern AB. Jag har fått hjälp av en sakkunnig i granskningsarbetet.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer att bolagets verksamhet år 2021 genomfördes i enlighet med fullmäktiges direktiv och det kommunala ändamålet. Av granskningen framgår att bolagets styrelse och VD under året agerade aktivt för att hantera de utmaningar som följde med pandemin och teaterns flytt till Sara Kulturhus. Granskningen visade även på en del förbättringsområden. Ett sådant exempel var bolagets hantering av allmänna handlingar. Styrelsen bedömer att verksamheten genomfördes i enlighet med de kommunala befogenheterna. Vi gör ingen annan bedömning.

Auktoriserad revisor lämnade i sin revisionsberättelse en anmärkning på grund av att bolaget vid några tillfällen under år 2021 varit sen med att betala in skatter och avgifter. Efter revisionen har bolagets administrativa chef vidtagit åtgärder för att förhindra fler försenade betalningar.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll inte var helt tillfredsställande.

Skellefteå den

Bert Öhlund
Lekmannarevisor

Jag åberopar bifogad rapport: Grundläggande granskning år 2021 av Västerbottensteatern AB, revisionskontoret Region Västerbotten.

RECENSIONER I MEDIA

En analys av publicerade recensioner under 2021 har gjorts av företaget InfoMedia i syfte att ge insikt om hur teaterns föreställningar tas emot.

Analysen ska ge en kvalitativ bild av föreställningarna och Västerbottensteatern. InfoMedia tittar på de enskilda föreställningar som har recenserats under året men också på hur repertoaren som helhet tas emot och hur varumärket Västerbottensteatern skildras i recensioner. Sammantaget handlar det under året om tio recensioner.

Statistiskt är antalet recenserade föreställningar (2) av naturliga skäl (begränsad repertoar på grund av pandemin) mindre jämfört med 2020, medan däremot det totala antalet recensioner är detsamma (10). Förklaringen är det stora intresset som premiären *Musikanternas uttåg* skapade.

RECENSIONER 2021, KÄLLOR OCH ANTAL

Källa	Antal
Svenska Dagbladet	2
Aftonbladet	1
Expressen.se	1
Dagens Nyheter	1
P1 Kultur	1
Västerbottens-Kuriren	1
Västerbottens Folkblad	1
Norrbottens-Kuriren	1
Norrländska Socialdemokraten	1

Notering: Premiären på *Frihet, jämlikhet och nalta* tro recenserades inte i traditionell mening, men uppmärksammades i en större refererande artikel i Norran.

RECENSIONER 2021, ANTAL PER PRODUKTION

Föreställning	Antal
Musikanternas uttåg	9
Kejsarn av Portugallien	1

ANALYSEN SKA GE EN KVALITATIV BILD AV FÖRESTÄLLNINGARNA OCH VÄSTERBOTTENSTEATERN

INFOMEDIA

Foto: Patrick Degerman

◀ *Romeo & Julia* spelades för andra året och recenserades därför inte. Däremot fick den stor mediauppmärksamhet som en av de fåtal sommarföreställningar som kunde spelas 2021 och lyftes fram i många av de kalendarier som publicerades av riksmedia.

MEDIAANALYS

MOTTAGANDET AV REPERTOAREN

Foto: Patrick Degerman

▲ **Florian Johansson Granqvist och Amelie Ingabire i *Musikanternas uttåg*, som lockade många recensenter från riksmedia.**

MEDIAEXPONERING

Ser man till Västerbottensteaterns totala mediaexponering under 2021 har den varit omfattande. I redaktionell media (print & digitalt) på nätet har teatern omnämnts i ca 450 artiklar.
De mest förekommande ämnena har varit relaterade till pandemi, kulturhusdebatt, sommarteatern *Romeo & Julia* samt *Musikanternas uttåg*. Störst antal artiklar har Västerbottens-Kuriren publicerat.
Mest uppmärksamhet nationellt har premiären på *Musikanternas uttåg* fått, där de flesta större riksmedia publicerade omfångsrika recensioner.
Satsningen i coronatider på VBTPlay resulterade bland annat i en recension i Svenska Dagbladet av *Kejsarn av Portugallien*.

Ovanstående statistik och analys bygger på inköpt mediabevakning som manuellt summerats. I summeringen har inte medräknats artiklar där Västerbottensteatern enbart nämns i förbigående utan vidare beskrivning. Exempel är en mängd artiklar i fackpress om byggprojektet Sara kulturhus där teatern nämns i faktatext som en av aktörerna i huset.

Det andra coronaåret har stor påverkan på Västerbottensteatern och endast en föreställning premiärrecenserades. Men det är inte vilken premiär som helst, utan världspremiären på P O Enquists *Musikanternas uttåg* på den nya scenen i Skellefteås höga, omskrivna träbyggnad vilket lockar recensenter från de stora stockholmsredaktionerna.

Så även om färre recensioner publiceras når dessa ändå en större läsarkrets än tidigare år. De båda kvällstidningarna, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och P1 Kultur är på plats, liksom naturligtvis lokalpressen. Föreställningen får också mycket förhandspublicitet, men här har vi enbart tittat på omdömena om föreställningen.

De anpassade Youtube-föreställningarna som gjordes 2020 har gjort teatern tillgänglig för en publik utanför regionen och Svenska Dagbladet recenserar även *Kejsarn av Portugallien* (anm: digital version) som ges ett mycket gott betyg.

Svenska Dagbladet ger även ett strålande omdöme om *Musikanternas uttåg*, som överlag blir mycket väl mottagen. Samtliga kritiker är positiva även om några har vissa mindre invändningar.

Poetiskt och vackert är vanliga ord i beskrivningarna av musikteaterupplevelsen i Sara kulturhus.

Not: Mediaanalysen på sidorna 60-63 är utförd av InfoMedia, med undantag för exponeringsanalysen i vänstra spalten vilken utförts av Västerbottensteaterns marknadsavdelning.

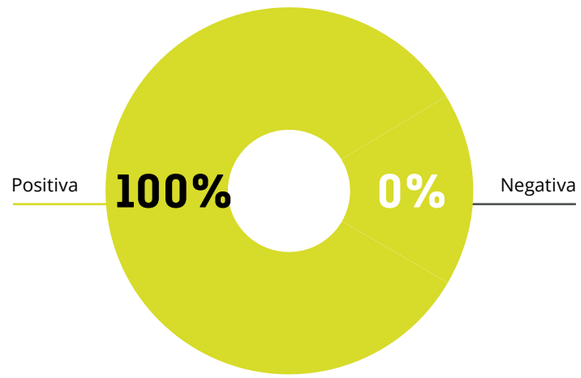

Invändningar finns i vissa recensioner men slutsatsen var positiv i 100% av recensionerna.

MEDIAANALYS

ÖVERGRIPANDE LINJER I KRITIKEN

Världspremiär på P O Enquists epos i Sara kulturhus

Det första flera av recensenterna kommenterar är byggnaden och scenen. ”Öppen, ljus och beredd på allt öppnar sig scenen”, inleder Expressen medan P1 Kultur talar om ”ett fantastiskt trärum”. Svenska Dagbladets recensent imponeras av kulturhusets rymd och möjligheter och beskriver det som vackert – ”en rotförankrad skog förvandlad till boning”.

Flera belyser också den lokala förankringen, både i huset och i val av premiärföreställning. ”Tematiskt slår man förstås huvudet på spiken med detta närproducerade stoff i detta kulturhus av norrländskt timmer, i en scenografi som också den helt är i trä”, skriver Aftonbladet. Cirkeln kan slutas, anser Norrländska Socialdemokraten medan Svenska Dagbladet uttrycker att ”bygden själv har växt fram denna hyllning till Sara Lidman och den västerbottniska litteraturen”. Scenografin beskrivs som effektiv och funktionell, rörlig och glittrande.

Hela ensemblen hyllas snarare än enskilda prestationer

Den samspelta ensemblens förmåga att skickligt gå i och ur roller har varit något recensenterna ofta kommenterat, så även i årets recension av *Kejsarn av Portugallien*, där Mikael Lindgren och Anna Söderling byter mellan rollerna ”sömlöst och elegant bara genom en ryggrätning, en mössa eller ett par glasögon”, enligt Svenska Dagbladet.

I *Musikanternas uttåg* hyllas kollektivet, som hela tiden finns på scenen, unisont. En formidabel laginsats och ytterst samspelt är några omdömen. Alla bär samstämmigt upp iscensättningen, tycker Svenska Dagbladet medan Dagens Nyheter slår fast att kollektivet har huvudrollen. Bland de enskilda skådespelarprestationer som nämns finns bland andra Thomas Köhler som Elmblad (underbar, skickligt spelad) och Gunnar Eklund som n’Aron (smärtsamt innerlig tolkning, finstämt). Även Sonja Lindbloms rolltolkning och gestaltningarna av pojken Nicanor får beröm.

Foto: Patrick Degerman

Folkligt, roligt och publiktillvänt – men även gripande scener som berör

Flera av de signum som brukar kännetecknа Västerbottensteatern – berättartraditionen och den (enligt vissa kritiker alltför) folkliga, underhållande framställningen återkommer i recensionerna av *Musikanternas uttåg*. Den goda publikkontakten kommenteras generellt och flera kritiker associerar till sjuttiotalets proggteater eller värmländska Västanå teater.

Vissa kritikers invändningar handlar om att det blir väl mycket buskis och dasshumor, samt en del klichéartade rolltolkningar. Detta är dock inget som tar stor plats i texterna, men kontrasteras ibland mot de mörkare delarna av föreställningen. Flera recensenter lyfter fram scenen med morbror Aron på isen, med fallande snö och fin solosång, som föreställningens vackraste och mest gripande ögonblick.

Musiken en mycket viktig del i föreställningen

Kritikerna är eniga om att musiksättningen har en bärande roll i *Musikanternas uttåg*. Både stämsång och soloinsatser hyllas, liksom musikerna. ”Man sjunger fram P O Enquist”, tycker P1 Kultur medan Svenska Dagbladet skriver att det är som att man musiksatt ”en hyllning till Arbetet självt”. Expressen lyfter i rubriken fram att ”det låter rent himmelskt”.

◀

***Frihet, jämlikhet och nalta tro* fick mindre mediauppmärksamhet i skuggan av *Musikanternas uttåg*.**

MEDIAANALYS

MEDIACITAT– ETT AXPLOCK

OM MUSIKANTERNAS UTTÅG:

DET LÅTER RENT HIMMELSKT I SKELLEFTEÅS NYA KULTURHUS
RUBRIK I EXPRESSEN

YTTERST SAMSPELT, TRÄFFSÄKERT OCH RAPPT FÅNGAR VÄSTERBOTTENSTEATERN SKICKLIGT P O ENQUISTS PROSAVERK.
VÄSTERBOTTENS FOLKBLAD

DET ÄR VÄSTERBOTTNINGARNAS KAMP FÖR BRÖD OCH TRYGGHET SOM BLIR FÖRESTÄLLNINGENS RÖDA TRÅD, DEN SOM BINDER SAMMAN TABLÅER OCH SÅNGNUMMER. DET ÄR EN TRÅD SOM OCKSÅ KNYTER SAMMAN DET FÖRRA SEKELSKIFTET MED VÅR EGEN TID.
DN

MAN SJUNGER FRAM P O ENQUIST
SR P1 KULTUR OM

ENSEMBLEN ÄR SÖMLÖST SAMSPELT – ALLA BÄR SAMSTÄMMIGT UPP ISCENSÄTTNINGEN
SVENSKA DAGBLADET

MANUSFÖRFATTAREN TORA VON PLATEN OCH REGISSÖREN BOBO LUNDÉN HAR SKAPAT ETT SLAGS ALLKONSTVERK MED MYCKET MUSIK OCH EN KOLLEKTIV, PUBLIKTILLVÄND SPELSTIL SOM DOFTAR BERÄTTARTEATER SOM FRÅN 70-TALET
SVENSKA DAGBLADET

TRAKTENS DIALEKT TRAKTERAS LIKA SKÖNT OCH KRAFTFULLT SOM MUSIKEN
EXPRESSEN

EN FORMIDABEL LAGINSATS OCH ETT SEGERTÅG FÖR EN LÄNSTEATER SOM MED DENNA UPPSÄTTNING PÅMINNER SIG OM ATT VARA EN SCENPRODUCENT AV ANGELÄGENHET FÖR HELA LANDET.
VK

STÄMSÅNGEN I ”MINNS OSS DÅ” BLIR EN OFÖRGLÖMLIG OCH MÄKTIG AVSLUTNING DÄR DET VÄSTERBOTTNISKA HJÄRTAT BULTAR HÅRT OCH STOLT SÅ DET KÄNNS ÄNDA FRAM TILL PUBLIKEN
NORRLÄNDSKA SOCIALDEMOKRATEN

DET ÄR BRA OCH FINT GJORT
SR P1 KULTUR

OM KEJSARN AV PORTUGALLIEN:

SELMA LAGERLÖFS SAGA BLIR LYSANDE SCENPOESI
RUBRIK I SVENSKA DAGBLADET

MIKAEL LINDGREN OCH ANNA SÖDERLING GÖR ALLA ROLLER, OCH BYTER SÖMLÖST OCH ELEGANT MELLAN DEM BARA GENOM EN RYGGRÄTNING, EN MÖSSA ELLER ETT PAR GLASÖGON
SVENSKA DAGBLADET

EN LIKA ENKEL SOM RIK ISCENSÄTTNING, SKICKLIGT KLIPPT FÅNGAR SKÄRMFORMATET KONSTEN ATT BERÄTTA MEN OCKSÅ DEN MAGI SOM MESTADELS BARA KAN UPPSTÅ PÅ EN SCEN
SVENSKA DAGBLADET

MUSIKINSLAG SOM VARSAMT FÅNGAR STÄMNINGAR OCH SPRÅKLIG POESI
SVENSKA DAGBLADET

VÄSTER
BOTTENS
TEATERN

VÄSTERBOTTENSTEATERN
Sara kulturhus, Torggatan 7
931 29 Skellefteå
0910-71 56 00 | Org nr 556214-5184
www.vasterbottensteatern.se

Unga aktörer fick plats på scenen i *Musikanternas uttåg*. Här Alwe Hansson och Alice Elveros. Ellenor Lindgren och Tuuli Heinonen i bakgrunden.

Foto: Patrick Degerman